

V KOPRSKEM OKRAJU POTEKAJO OBČINSKE KONFERENCE SZDL

V znamenju dosežkov in novih nalog množičnega upravljanja

Po občinah koprškega okraja potekajo konference Socialistične zveze. V petek minuli teden je bila v Sežani, v nedeljo v Hrpeljah in v Izoli, kjer je trajala še tudi v ponedeljek. Včeraj je bila v Koprju, danes je piranska v Portorožu, jutri, v soboto (4. februarja) v Postojni in v Ilirski Bistrici, kjer bo v slednji trajala še v nedeljo.

Zaradi omejenega prostora še zdaleč ne moremo spremljati konference tako, da bi lahko povedali vse, o čemer delegati razpravljajo. Kot rdeča nit pa se skozi

vse vleče ugotovitev, da vse članstvo SZDL, da vsi naši ljudje zorijo v izkušene upravljivce, ki vse bolj stopnjujejo napredek in blagostanje na vseh področjih in za vse državljane, za vso našo

USPEHI SZDL V OBČINI IZOLA

Vsak član dober upravljavec

V Izoli je bila v nedeljo in ponedeljek občinska konferenca SZDL, ki se je udeležilo nad 300 delegatov, med gosti pa sta bila tudi predsednik Okrajnega odbora SZDL Gustav Guzej in predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Franc Klobučar.

Poročilo odbora in poročilo predsednika Jožeta Cesarja sta dali delegatom obilico gradiva za razpravo, prav posebno pa sta odprli vrsto vprašanj o delavskem samoupravljanju in družbenem upravljanju v izolski komuni. Glavno poročilo, poudarjajoč vsesplošen in očitni napredek v komuni, hkrati navaja vrsto pojavov, ki kažejo, da bo treba še precej političnega dela, če naj delavsko in družbeno upravljanje dobita v vseh gospodarskih organizacijah resnično vsebino socialistične demokracije.

Poročilo ugotavlja, da politične organizacije v nekaterih podjetjih niso v zadovoljivi meri razvijale in podpirale iniciative proizvajalcev. Delovni ljudje še vedno ne razpravljajo dovolj sproščeno, marsikod se čuti, da nekateri ne poznajo razmer ne nalog in dolžnosti. Preskromno tudi usposabljujejo svoje člane, ki delajo v zboru proizvajalcev ter v drugih organih družbenega upravljanja. Sami organi upravljanja pa tudi nezadostno seznanjajo svoje delovne kolektive s problemi podjetij in komun. Med izrazitimi pomanjkljivostmi so ugotovili, da večina delavskih svetov ni obravnavala in potrdila perspektivnih planov podjetij, kaj šele celotni delovni kolektivi. Ta pojav kaže, da v nekaterih podjetjih še vedno ne upoštevajo organov delavskega samoupravljanja. Po drugi strani pa so v poročilih in razpravah ugotovili, da delovni ljudje dobro in zavestno občutijo in spremljajo ves razvoj ter se ne morejo zadovoljiti samo s teoretičnim razlaganjem o socialistični demokraciji, pač pa stremijo za tem, da vse to tudi v praksi uveljavljajo v vsakdanjem življenju. Zaradi navedenega so utemeljeni glavni sklepi SZDL, da bo kot politična organizacija zastavila vse sile ter uporabila vse oblike, da bi vsak občan v izolski komuni postal vedno bolj zavesten in dober upravljavec.

Razen politične problematike je konferenca obširno razpravljala tudi o glavnih obrisih in postavkah petletnega družbenega načrta izolske komun. Delegati in člani SZDL sodijo, da obeta nova petletka komuni lep nadaljnji gospodarski razvoj z znatnim dvigom življenjske ravni. Med glavne pogoje, ki jih terjajo zahtevne naloge prihodnjih let, pa štejejo, kot že povedano, dobro delavsko in družbeno upravljanje ter skrbno komunalno politiko. L. C.

deželo, ki prerašča tako naglo v razvito državo, da ves svet komaj verjame uradnim podatkom Organizacije združenih narodov, kojih ta vsako leto objavlja. In še delegati na vseh konferencah izražajo svojo trdno voljo, da bomo tako nadaljevali tudi v prihodnje in se s svojim delom dvignili v vrsto razvitih držav v svetu. Prav ta enotnost v naši notranji in zunanji politiki je jamstvo, da bomo postavljene cilje tudi dosegli.

V HRPELJSKI OBČINI
ZMAGOVIT BOJ

za formiranje trdne gospodarske osnove — Socialistična zveza pobudnik in organizator pomembnih uspehov, ki trgajo tudi te kraje iz nekdanje zaostalosti

Na nedeljski konferenci Socialistične zveze v Hrpeljah, ki se je udeležilo 143 delegatov in gostov, med drugimi tudi predstavnik glavnega odbora SZDL Matevž Hacc in sekretar okrajnega odbora SZDL Ivan Mavsar, je podal poročilo o dosedanjem delu in uspehih SZDL Slavko Kovšca, dosedanji predsednik občinskega odbora SZDL.

Socialistična zveza je uspešno posredovala v preteklem obdobju v izpolnjevanju občinskih gospodarskih načrtov ter dala pomemben delež k doseženim uspehom v razvoju te pasivne občine od njenega nastanka do danes. Leta 1956 je znašal narodni dohodek na enega prebivalca v občini 56.851 dinarjev, leta 1960 pa je dosegel že 113.500 dinarjev, novi perspektivni plan pa predvideva do leta 1965 zvišanje narodnega dohodka na 235.024 dinarjev na enega prebivalca. Celotni dohodek vsega občinskega gospodarstva je znašal leta 1956 1 milijardo 264 milijonov dinarjev, lani 2 milijardi 765 milijonov, leta 1965 pa je predviden na šest milijard.

V živahni razpravi so obravnavali bodoče naloge Socialistične zveze v zvezi s krepitvijo občinskega komunalnega sistema, sodelovanjem pri reševanju gospodarskih, kulturnih in socialnih vprašanj.

Sedanje občinske konference Socialistične zveze v koprškem okraju kažejo na izredno zrelost članstva in obravnavanju tako splošnega stanja in vsestranskega razvoja gospodarstva in ostalih družbenih dejavnosti kot tudi nalog, ki s tem v zvezi stojijo pred Socialistično zvezo kot našo najbolj množično politično organizacijo. Poročila in razprave kažejo na visoko zavest in pripravljenost vseh članov SZDL, da z vsemi silami podprejo tako naše napore za notranjo izgradnjo države in s tem blagostanje delovnih ljudi Jugoslavije, kot tudi njeno zunanjo politiko. Ta dokazana trdnost in pripravljenost na delo jamči izvedbo in uresničitev vseh postavljenih nalog in je hkrati resen obet lepšega in boljšega življenja v bodočnosti. Na sliki: Z občinske konference SZDL v Hrpeljah med razpravo predsednika ObLO Antona Ovčariča

PRAZNOVANJE DVAJSETE OBLETNICE VSTAJE JUGOSLOVANSKIH NARODOV

Proslave jubilejnih dni skozi vse leto

Člani odbora za proslavo 20-letnice ljudske revolucije pri Okrajnem odboru SZDL so se sestali pretekli teden v Koprju, da bi utrdili program in koledar proslav v krajevnih, občinskih in v okrajnem merilu. Seji so prisostvovali predsedniki okrajnih forumov družbeno-političnih organizacij in društev, predsedniki občinskih odborov za proslavo 20. obletnice revolucije ter tudi predsedniki občinskih svetov Svobod in prosvetnih društev.

Predlog koledarskega programa predsednika Ivana Mavsarja je bil sestavljen na podlagi že utrdjenih datumov. Razumljivo pa je, da bodo morale imeti vse prireditve potreben politični pečat in programi bodo morali biti sestavljeni v duhu proslavljanja 20-letnice vstaje.

Kot začetek bi lahko obeležili proslavo 8. marca, mednarodnega dneva žena. Proslave naj bi bile v vseh občinskih središčih. Letos se bo naša mladina še bolj množično kot lani vključila v pevске zборе. Po občinskih revijah naj bi bila okrajna 23. aprila v Koprju, kar bi sodilo obenem v okrajno proslavo ustanovitve OF, 27. IV. V času okrog tega praznika naj bi imeli vsi naši krajevni odbori SZDL — vseh je 196 — slavnostne, razširjene seje. Na sam spominski dan, 27. aprila, naj bi bile take slavnostne seje po občinah in udeležilo naj bi se jih čim večje število državljanov in člani okrajnega odbora SZDL. Po občinah so lahko ob tej priložnosti tudi dobro pripravljene akademije, vendar je treba paziti, da bodo programi dobri in kvalitetni, sicer je bolje, da akademije ni.

Potem je na vrsti proslavljanje Praznika dela — 1. maja. To je poglavitna skrb sindikatov, podjetij in gospodarskih organizacij. Zavedati bi se morali zlasti, da je 1. maj delavski praznik in da zato mora imeti tudi tako obeležje. Ni napačno, če se ob tem še spomnimo, kaj je po-

menilo praznovanje tega praznika nekoč in kaj pomeni danes. Na predvečer 1. maja naj bi imeli vsi delavski sveti slavnostne seje ob prisotnosti celotnega kolektiva. V splošnem naj bodo to lokalne manifestacije v duhu borbe naprednega delavskega razreda. Skoraj po vseh občinah pripravljajo povorke, ki naj se jih udeleži čim več državljanov, rajanja, izlete delovnih kolektivov, športna tekmovanja in podobno.

V prvi polovici maja, verjetno od 10. do 15., bo v Koprju posebna raz-

stava šolstva, ki jo pripravlja naš okrajni Zavod za pedagoško službo. To bo prikaz šol, učil, učnih pripomočkov in literature med NOB pa do danes.

V mesecu maju je še Dan mladosti, 25. maj. Proslave so prepuščene občinam, medtem ko bo velika okrajna manifestacija v juniju, in sicer 4. junija, ko bo festival telesne kulture. Glavna obeležja so: povorka, telovadni nastopi, vesjaška regata in re-

(Nadaljevanje na 2. strani)

DELEGATOM V SEŽANI JE GOVORIL IVAN REGENT

Tudi Kraševci utirajo pot blagostanju

Težko je opisati vse, kar je bilo povedano na občinski konferenci SZDL, ki je bila pretekli petek v Sežani. Konferenci, ki se je udeležilo 140 delegatov in veliko število gostov, med njimi član glavnega odbora SZDL Slovenije Ivan Regent in predsednik OO SZDL Koper Gustav Guzej, je dala posebno obeležje časovna meja med dvema petletkama. Čeprav je to obeležje skupno za organizacijo SZDL v vsaki komuni, nosi vendarle v sebi tiste posebnosti, ki izhajajo iz razmer, življenja in njegovih potreb v posamezni izmed njih.

Omenili smo dve petletki — tisto, ki je pravkar minila, in tisto, ki se začne. Prva je začrtano

razdaljo prehodila v štirih letih — tudi v sežanski komuni. Še več: do 31. decembra 1960 je prekoračil cilj za nekaj nad 7 odstotkov.

Konferenca pa je nepristransko ugotovila objektivne in subjektivne vzroke, ki so ovirali doseg plana v vseh panogah in je takoj sprejela sklepe in predlagala ukrepe, ki jih bo treba podvzeti za pospešen in skladen razvoj vseh gospodarskih in družbenih področij.

Začela je teči nova petletka. Sklepi, ki jih je sprejela konferenca, že sodijo v novo obdobje. In da ne bo prepozno ter da bi bil uspeh čim večji, naj bi se sklepi začeli izvajati takoj in dosledno ob sodelovanju vseh in vsakega delovnega človeka posebej. Treba bo storiti še marsikaj za utrditev gospodarskih temeljev komun. Zato naj bi se gospodarske investicije vlagale tja, kjer se bodo najhitreje obrestovale. V tem pogledu zaslužijo posebno pozornost obrat Telekomunikacij, ki bo postopoma prevzel celotno proizvodnjo radijskih sprejemnikov, televizorjev, tranzistorjev in zvočnih naprav v slovenskem merilu, dalje tovarna pletenin Sežana, podjetje »Aluminij« Komen, Mehanična tkalnica in Mizarsko podjetje v Senožečah ter »Mizarstvo« Divača. Rekonstrukcije teh objektov so več ali manj že v teku.

Naloga Socialistične zveze ter slehernega njenega člana je, pritegniti vse sposobne sile in sredstva, da bo konec petletke resnično tak, kakor je začrtano.

Kakšna je pripravljenost članov SZDL prispevati k nadaljnjemu razvoju komun, je pokazala živahna razprava v obeh komisijah — za napredek občine in za metode dela, v katerih je delala konferenca. Tehten prispevek k uspešnemu poteku konference pa je dal tudi tovariš Regent z nekaj lepimi pobudami in napotki. —er

PRED NAŠIM KULTURNIM PRAZNIKOM

Ljubiti lepoto in resnico in pravico

Dne 1. februarja 1944 je Slovenski narodnoosvobodilni svet na osvobojenem ozemlju na Dolenjskem sredi vojne vihr sprejel sklep, naj bo poslednji dan smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna kulturni praznik našega naroda. Zato 8. februar vsako leto pomeni pregled kulturnih, umetniških in znanstvenih dosežkov v zadnjem letu ali za daljše obdobje, pomeni v resnici praznik napredka na vseh področjih človekovega umskega ustvarjanja.

Da smo Slovenci prav Prešerna izbrali za utemeljitelja tega praznika, ni prav nič slučajno, saj je njegovo ime sinonim kulturne veličine in napredka, posebno pa samoživnega boja za obstoj našega naroda še iz časov, ko smo Slovenci ječali v tesnih sponah črnozlate avstroogrske dinastične »ječe narodov«. Lepo je

to povezanost Prešerna s slovenskim ljudstvom in njegov pomen za nas izrazil naš drugi velikan Oton Zupančič:

»Prešerna ljubiti se pravi, ljubiti lepoto in resnico in pravico, ljubiti slovenstvo brez šovinizma in ljubiti človeštvo in vse narode brez hlapčevstva in poniževanja: enak z enakim. Prešeren s svojo visoko knjigo, ki govori o človekoljubju, o bratstvu vseh narodov, nam je pridobil pravico, stati v krogu kulturnega človeštva kot majhen, a ne brezpomemben člen. Umetnik ne more biti vsak, človek pa, ki po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu, je lahko vsak najmanjši izmed nas.«

Slovenci v Titovi Jugoslaviji skušamo biti takšni in prav na ta dan vedno ugotavljamo uspehe teh prizadevanj za zgraditev lepšega življenja. rb

Minuli terek se je končno le posmejala botra Sreča tudi koprskim ribičem podjetja »Mreža«, da so po dolgih dnevih utrudljivega prežanja zajeli z eno samo (in edino) ribiško barko »Billismo« kar blizu štiri tone cipljev ali morskih lipanov. Srebrni zaklad so obkolili na ankaranski strani koprškega zaliva in ga zvečer pripeljali v Koper, kjer se je na pomolu zbrala množica mešanov in občudovala redki prizor. Cena ribam: 300 dinarjev kilogram

Sprehod PO SVETU

KONGO SPET PRED VARNOSTNIM SVETOM

Kasavubu, Mobutu in Čombe so izposlovali v Franciji in Belgiji, da jim nudita pomoč pri formiranju »tujske legije«, s katero naj bi vpricho prisotnosti čet OZN v Kongu razširili kolonialistično intervencijo. Ta poskus in vedno večja agresivnost Belgijcev v Kongu sta izzvali veliko reakcijo v svetu. Ceylon, Gana, Gvineja, Malija, ZAR, Jugoslavija in Sovjetska zveza so zahtevali, naj sedanji položaj ponovno prouči Varnostni svet in tudi politični prvaki pokrajine Kasai v Kongu so zahtevali od Kasavubuja, naj izpusti Lumumbo ter vse zaprte politične prvake. Dobro poučeni krogi v Washingtonu pa posvečajo veliko pozornost Kennedyjevi nameri, da bi temeljito proučil ameriško politiko v Kongu in meni, da napori OZN za obnovitev miru v Kongu niso želi uspeha.

UPOR V SALVADORJU

V srednjeameriški državi Salvador je bil te dni desničarski udar, v katerem je najprej vojaška junta treh polkovnikov prevzela oblast od vojaško civilne junte, ki je 27. oktobra lani vrgla fašistično diktaturo Lemusa. Za sedaj pa še ni zanesljivejših poročil, kakšno je stanje v tej državi, vendar vse kaže, da vlada v Salvadorju velika zmeda.

Vneboj vestah

WASHINGTON: Kennedyjeva vlada bo že letos poslala v Afriko 150 učiteljev. Predvideva pa tudi svobodnim afriškim državam strokovno pomoč mladih tehnikov ter zdravstvenih delavcev za reševanje najnujnejših gospodarskih, tehničnih, zdravstvenih ter prosvetnih problemov.

HAVANA: Lani je Kuba izvozila tobaka v vrednosti 55,6 milijona dolarjev. Okrog 60 odstotkov so ga kupile ZDA, po ustavitvi gospodarskih stikov med Washingtonom in Havano pa so postali največji interesi za kubanski tobak Kitajci in Sovjetska zveza.

TUNIS: V zadnjih dneh je alžirska narodnoosvobodilna vojska razširila svojo dejavnost. Povečala je število napadov na francoska vojaška oporišča in izvedla več izrazito partizanskih akcij. Alžirski komandosi se izogibajo večjim frontalnim spopadom in vpadajo v mesta, kjer nepričakovano izvajajo diverzantske akcije.

WASHINGTON: Novi ameriški predsednik Kennedy se je zavzel za Laos, češ, naj postane neodvisna država, ki ji ne bo vladal nihče od zunaj. Tako stališče kaže na težnjo Kennedyjeve bodoče zunanje politike o močnih nevtralnih državah v Afriki in Aziji.

JASI ADA: V nadaljevanju velikega procesa proti pripadnikom bivšega režima v Turčiji, je državni tožilec zahteval smrtno kazen za bivšega predsednika republike Bajarja, za ministrskega predsednika Menderesa in še za 13 oseb, ker so pripravljali uboj voditelja opozicijske stranke İnönüja v maju 1959.

BONN: Zahodnonemška trgovska mornarica je imela v začetku leta 1143 ladij s tonažo 4.400.000 BRT. Stevilo ladij pa se stalno manjša, medtem ko se tonaža veča, ker ta mornarica stremi za večjimi plovnimi objekti.

BRUSELJ: Sekretar belgijske federacije socialističnih sindikatov Jean Gnot je izjavil, da lahko le federativna ureditev Belgije zagotovi njeno enotnost.

BOGOTA: V Kolumbiji so roparji ubili 20 kmetov in jim odsekali glave. Poročajo, da v zadnjih tednih močno narašča razbojništvo in da so uboju na dnevnem redu.

MOSKVA: Sovjetska zveza je zgradila v Kambodži tehnično visoko šolo kot darilo SZ tej državi. V tej šoli z več fakultetami, ki jo bo lahko obiskovalo 1000 študentov, bodo predavali tudi sovjetski predavatelji.

Prvi partizani na Primorskem

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Bradackja. Izhaja vsak petek. Izdajatelj CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Cankarjeva 1, telefon 170. Posamezen izvod 10 din. — Letna naročnina 500 din, za tujino 1300 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 802-70-1181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in klisiranje tiskarna CZP »Primorski tisk«

BREZUSPEŠNA POGAJANJA

Minuli teden so bili v Milanu italijansko-avstrijski razgovori o Južni Tirolski. O tem spornem jabolku sta se dva dni razgovar-

Upor na ladji Santa Maria

Zadnje dni je ena izmed najbolj presenečljivih vesti upor na portugalski ladji Santa Maria. Na tej ladji so se zbrali nekateri politični nasprotniki portugalskega diktatorja Salazarja pod vodstvom kapitana Henriqua Galvaosa in s tem začeli revolucionarno akcijo portugalske narodnoosvobodilne vojske. Ladjo Santa Maria so takoj po vesti o uporuh začele zasledovati ameriške, španske, portugalske in angleške ladje, saj je Portugalska tudi članica NATO, vendar ji je uspelo, da se je zadržala v nevtralnih vodah Brazilije. General Humberto Delgado, ki je portugalski opozicijski prvak, pa je izjavil, da bo ladja vplula v pristanišče Brazilije Rio de Janeiro, čim bo izkrcala nevtralne potnike na ameriške ladje.

Afriška stranka neodvisnosti, ki je organizacija domačinov portugalske Gvineje in otoka Capo Verde, pa je objavila spo-

BRAZILJA PO LASTNI POTI

V sredo je prevzel dolžnost predsednika brazilske republike Janio Quadros, ki je v oktobru na predsedniških volitvah zmagal z absolutno večino glasov. Še pred prevzemom državnih poslov je Quadros napovedal, da bo šla Brazilija po lastni poti neodvisne politike kot jo vodijo Jugoslavija, ZAR in Indija. Zavzel se je tudi za tesno sodelovanje z azijskimi in neodvisnimi afriškimi državami. Napovedal je protimperalistično in protikolonialistično politiko ter vzpostavitev stikov z vsemi državami na osnovi obojestranskih koristi.

ZGODOVINSKI ZAPISEK V JUBILEJNEM LETU VSTAJE JUGOSLOVANSKIH NARODOV

Prvi partizani na Primorskem

»Akcijo je treba začeti takoj in z vsemi sredstvi. Pričakovanje, da bomo dobili svobodo v dar na zlatem krožniku, je enakovredno dezertiranju iz Osvobodilne fronte... Na vsem teritoriju, kjer žive Slovenci, od Jadranskega morja do severne meje... mora postati slovenski teritorij eno samo bojišče« — je pisal septembra 1941 Edvard Kardelj v članku »Za Osvobodilno fronto slovenskega naroda« (Delo, avgust-september 1941).

V okviru reorganizacije slovenskih partizanskih enot septembra 1941 je Glavno poveljstvo iz Krimskega bataljona oddvojilo skupino 7 partizanov, odredilo za njihovega vojaškega voditelja Ervina Dolgana-Janeza z nalogo, da takoj odpotuje na Primorsko. Preko Blok do vasi Metlje je skupino spremljal narodni heroj Stanko Semič-Daki, od tam do Loške doline (do vasi Podcerkev) narodni heroj Janez Hribar. Od tam dalje pa je vodil skupino Ervin Dolgan. Po poteh, ki so jih v stari Jugoslaviji uporabljali tihotapci, je Ervin Dolgan pripeljal skupino na Primorsko. Najprej se je ustavil v Narinu pri Pivki, kjer so domačini izmučenim borcem nudili vso pomoč.

Najaktivnejši je bil Dolanski. Dejstvo, da se je enota najprej zaustavila v Pivki, je morda vplivalo, da se Dolganova skupina še danes največkrat imenuje »Pivška četa«, čeprav je za njo ohranjeno po spominu Ivana Brozine-Slovana tudi ime »Tomšičeva četa«.

Dolganovi partizani so se utaborili v Dolanskih Brdih. Po spominu so bili prvi partizani: Milko Puntar s Proseka, ki je bil v enoti politični komisar; Benjamin Čehovin iz zaselka Čehovini pri Brancici; Cemberlen iz Maribora; Lojze iz vasi Sturje pri Ajdovščini; Jovo iz Koprive in Peter Zajc s Tolminskega. (Po spominu

jala zunanja ministra Italije in Avstrije Segni ter dr. Kreisky, vendar brez uspeha. Pogajanja so bila prekinjena in kaže, da bo prišlo vprašanje Južne Tirolske zopet na dnevni red Generalne skupščine OZN. Vzrok prekinitve pa je bila nepopustljivost obeh delegacij, kar lahko privede do poslabšanja odnosov med obema sosedoma. Avstrijci zahtevajo za svojo manjšino v Italiji popolno avtonomijo.

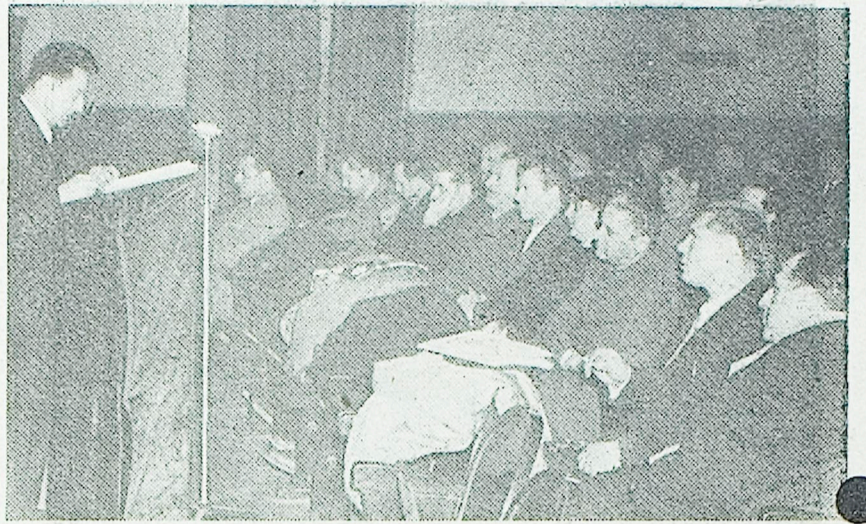
ročilo, v katerem pravi, da je boj njihovih narodov proti portugalskemu kolonializmu različen in neodvisen od boja portugalskega naroda proti Salazarju. Njihov boj je namreč pogojen v težnji po osvoboditvi in osamosvojitvi Afričanov.

(Nadaljevanje s 1. str.)

gata jadrnic. Predvidevajo, da bo nastopalo okrog tri tisoč mladincev.

V maju, in sicer 28. maja, naj bi bila osrednja proslava, svečana akademija, ki bi jo pripravili skupno s člani Svobod in prosvetnih društev. Predvidoma bi sodelovalo okrog 500 ljudi.

Programi za Dan borca — 4. julij — imajo že občinski odbori Zveze borcev in Zveze rezervnih oficirjev. Po občinah in v znanih partizanskih krajih bodo zborovanja, partizanski pohodi, odkrivanje spominskih plošč, ponekod tudi spomenikov in partizanskih domov. Centralna proslava pa bi bila v Ilirskobistriški občini, kjer bodo prekopali v skupno grobnico 200 padlih borcev. Na Dan vstaje, 22. julija, naj bi bile vezane krajevne proslave. Predlagajo pa, da bi na Okrajnem ljudskem odboru sprejel predsednik vse nosilce spomenice iz leta 1941 in da bi dobili odlikovanja vsi nekdanji borci in aktivisti. Na ta dva datuma, 4. in 22. julij, je še vezana celoletna aktivizacija naše mladine, da se bo udeleževala partizanskih pohodov, spoznavala slavno preteklost svoje domovine in ljudi, ki so se zanjo borili. Sem sodi še stalna skrb za grobove, spomenike in pokopališča padlih borcev in aktivistov, rehabilitacija in kvalifikacija nekdanjih borcev, kolikor je še nimajo, skrb, da živi tak človek v primernem stanovanju in zdravih okoliščinah. Podrobne lokalne programe bo treba izdelati v tesni povezavi z ZB in ZROJ. V načrtu so še srečanja

Z občinske konference SZDL minulo nedeljo v Izoli med poročilom predsednika občinskega odbora Socialistične zveze Jožeta Cesarja. Konferenca je trajala še v ponedeljek, delegati pa so na njej podrobno obravnavali zlasti naloge SZDL v prihodnjem obdobju, da bi s svojo med kraju zagotovili predvideni razvoj

Proslave jubilejnih dni skozi vse leto

nekdanjih borcev in internirancev ob raznih proslavah.

Občinskega značaja bi bilo tudi praznovanje Dneva republike, 29. novembra.

Vse to bogato in pestro praznovanje bi bilo zaključeno z Dnevom JLA, 22. decembrom.

To je obenem datum zaključka Jugoslovanskih pionirskih iger, ki s svojim programom — Moj kraj: večera, danes in jutri — nujno sovpadajo v okvir praznovanja 20. obletnice ljudske revolucije. Dalje sodijo v te programe nujno še vse proslave krajevnega značaja in vsi občinski prazniki (Koper — 15. maja, Piran — 15. oktobra, Ilirska Bistrica — 4. junija, Postojna — 23. aprila, Sežana — 28. avgusta, Izola in Hrpolje pa še nimata določenega datuma). Dalje bomo lahko povezali s tem množičnim praznovanjem 20. obletnice gospodarsko razstavo, ki bo okrog 9. septembra, celotni program Jugoslovanskih pionirskih iger, prostovoljno delo za komunalne naprave, gradnje športnih objektov itd. Pripravljajo izdajo okrajnega zbornika, naša založba Lipa ima v svojem izdajateljskem načrtu dela s tematiko NOB. Konkretne načrte ima še koprsko Poverjenišvo novinarskega društva, ki pripravila posebno razstavo v prostorih Okrajnega muzeja in prirediteljev v koprskem gledališču. Razen tega pa bodo člani društva prirejali po občinskih središčih in morda tudi v manjših krajih ustne časopise.

Kar zadeva finančno vprašanje, bi bila rešitev kaj preprosta, če bi občine prevzele vse stroške občinskih proslav, okrajni odbor pa okrajne manifestacije.

Ta teden so vsi občinski odbori SZDL in odbori za proslavo 20-letnice praznovanja vstaje dobili osnutek tega obširnega programa, da bodo lahko začeli s konkretnim delom in pripravi.

Novice S TRŽASKEGA

VII. ZASEDANJE JUGOSLOVANSKO-ITALIJANSKEGA ODBORA

V Rimu bo 20. februarja sedmo zasedanje jugoslovansko-italijanskega odbora, kot to določa Posobni statut. Dnevni red še ni

znan, verjetno pa bo potekala razprava tudi o šolstvu, o spremembi imenih in priimkih, o uporabi jezika in dvojezičnih napisih. Razprava o teh vprašanjih je že bila na zadnjem zasedanju v Beogradu, vendar do zaključkov ni prišlo.

SESTANEK MLADINE

V soboto so se sestali zastopniki nekaterih tržaških mladinskih organizacij s člani Ljudske mladine iz Kopra, Pirana, Izole in Sežane. Govorili so o vzpostavitvi tesnejših stikov mladine iz omejenih krajev na kulturnem in športnem področju.

10.000 STAVKAJOČIH

Te dni so v raznih industrijskih podjetjih v Trstu številne stavke, ki se jih udeležuje 10.000 delavcev. Najbolj kritičen položaj je v obratih CRDA, AFA in SAI-FAC. V glavnem zahtevajo stavekajoči priznanje delavskih pravic, ureditev proizvodnih nagrad in akordnega dela, ki ne sme biti sredstvo za izkoriščanje.

OD TURIZMA

5 MILIJARD LIR DOHODKOV

Na Tržaškem so lani iztržili pet milijard lir dohodka od turizma. Zelo močno se je v zadnjih letih povečal inozemski turizem, ki pa je v glavnem še vedno bolj tranzitnega značaja.

ZA HITER IN SKLADEN NAPREDEK GOSPODARSTVA

Ljudska skupščina Slovenije je v torek zaključila svoje prvo letošnje zasedanje z resolucijo o programu razvoja LR Slovenije v razdobju od 1961 do 1965. leta. V tej resoluciji je med drugim rečeno, da temelji Program na doseženih uspehih dosedanjega razvoja in daje osnove ter nakazuje smer občinam in okrajem ter gospodarskim in drugim organizacijam za načrtovanje gospodarskega napredka. Pri tem pa računava z njihovim najširšim aktivnim vključevanjem v predvideni gospodarski razvoj ob maksimalnem upoštevanju objektivnih ekonomskih pogojev ter najširše iniciative.

JANEZ KRAMAR

PRED OBČNIMI ZBORI SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Za še skrbnejšo izbiro vodstev

Še nekaj dni nas loči od volitev v vodstva sindikalnih podružnic. Volitve v koprski občini morajo biti zaključene do 15. marca, saj bo občinska sindikalna konferenca že sredi aprila.

Na plenumu občinskega sindikalnega sveta v Kopru minuli ponedeljek so ugotovili, da je opaziti večjo aktivnost članov nekaterih sindikalnih podružnic. Mnogokje so sindikalne organizacije podrobno obravnavale vidne uspehe, ki so jih dosegle z načrtnim uvajanjem nagrajevanja po učinku dela in ob utrjevanju odnosov med člani kolektiva. Pri tem so sprejemale nove naloge, da bi podprle razvoj delavskega samoupravljanja, izobraževanje delavcev in njihovo delovno storilnost, ki neposredno doprinese k višjemu zaslužku in s tem življenjskemu standardu.

Vendar žal ni povsod stanje tako zadovoljivo. Še premalo je bilo čutiti v večini podjetij, da bi sindikalne podružnice spremljale in usmerjale delo organov samoupravljanja. So bili primeri v koprski občini, ko delovni kolektiv ni obravnaval predloga perspektivnega in letnega družbenega plana, preden sta šla v potrditev pristojnim organom, pač pa so delavci zvedeli o planu šele, ko je bil ta že potrjen. Tudi ni prav, če se sprejemajo sklepi, pomembni za ves kolektiv, brez njegove vednosti. Često se dogodi, da zaradi nedelavnosti izvršnih odborov sindikalnih podružnic sprejemajo delavski sveti sklepe, ki so bili že prej pripravljani, brez razprave, ker se ne želijo zameriti direktorju in nje-

govim strokovnim sodelavcem. Letošnji občni zbori bodo zato morali razpravljati predvsem o politični vlogi sindikalnih podružnic v podjetjih in tudi o bližnji decentralizaciji samoupravnih organov, o dokončni uvedbi nagrajevanja po učinku in o odpravi medznih odnosov, ki so še ponekod v veljavi. Bistvo decentralizacije samoupravnih organov je predvsem v osnovanju obratnih

delavskih svetov, da bi čimvečje število neposrednih proizvajalcev sodelovalo pri upravljanju lastne gospodarske enote. To va bo zahtevalo obsežno politično delo novoizvoljenih izvršnih odborov sindikalnih podružnic, kar narekuje temeljit premislek pri sestavi kandidacijskih list, na katerih naj bodo imena odločnih, politično trdnih in zrelih sindikalnih delavcev. (sič)

Le neznatna sprememba cen kruha

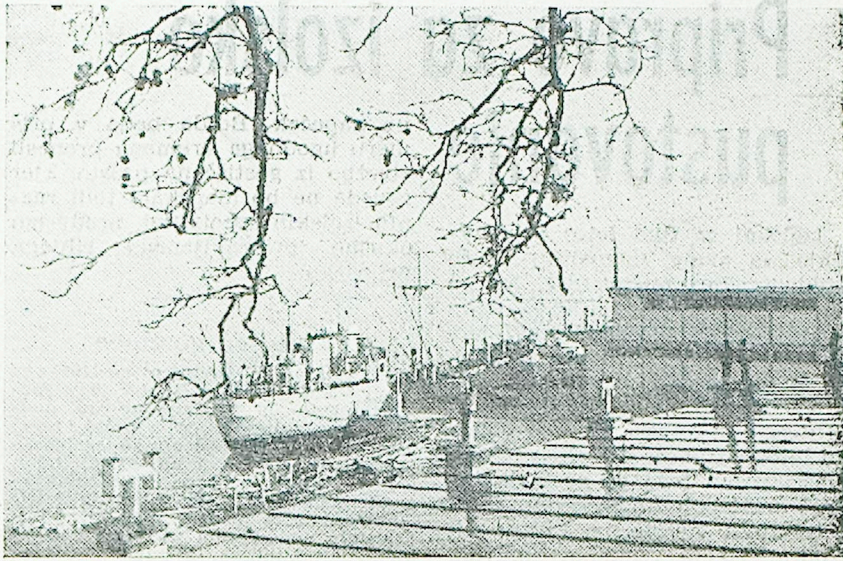
Kot povsod v državi razpravljajo tudi v našem okraju te dni o problematiki v zvezi s prodajo kruha zaradi novih tržnih cen moke. Vsekakor so prizadevanja gospodarskih in oblastnih forumov, kot samih kolektivov pekarskih obratov razumljiva, saj gre za tak predmet široke potrošnje, ki je na lestvici prehranskih artiklov na prvem mestu. Zahvaljujoč temeljitim analizam in predvidenim spremembam v organizaciji poslovanja pekarskih obratov lahko z zadovoljstvom ugotavljamo, da maksimalne cene osnovnih vrst kruha ne bodo presegle v glavnem normativov, ki so jih osvojili v ostalih predelih Slovenije, čeprav je znano, da imajo prav v obalnih občinah pekarski obrati sorazmerno najvišje transportne stroške. Predvsem bodo v bodoče posvetili vso skrb boljšemu izkoriščanju zmogljivosti posameznih pekarn, sistemu dela in kot so se na nedavnem sestanku z oblastnimi in gospodarskimi krogi okraja in obalnih občin obvezali zastopniki teh pekarn, boljši kvaliteti kruha.

med drugim pripisati težnji po sproščeni prodaji peciva ter pripravljenosti občin, da se bodo v bodoče odpovedale dohodkov iz dosežanih dajatev pekarn.

Po predlogih pekarskih obratov bo Svet za blagovni promet OLO Koper proučil predlagane cene, ki naj bi znašale za beli kruh 74 dinarjev, za polbeli 70 dinarjev in črni kruh 62 dinarjev. Da gre dejansko za dokaj neznatno zvišanje cen osnovnim vrstam kruha, je

Prodajni prostor, skladišča in družbeni standard trgovskih delavcev — to so ob težavah, ki smo jih že večkrat načeli, nedvomno osnovni problemi trgovine na področju občine Koper. Izkušnje so pokazale, da je v takih pogojih težko vsklajati obseg in organizacijo poslovanja trgovin z razvojem našega okrajnega mesta z izredno hitrim tempom izgradnje.

Samo tale podatek: medtem ko se je blagovni promet povečal v zadnjih letih v občini Koper za 120 odstotkov, je na drugi strani videti le 14-odstotno povečanje prodajnega prostora. Dovolj zgovoren dokaz, da je prav pomanjkanje sodobno urejenih trgovskih lokalov in ustreznih skladišč osrednji problem naše trgovske mreže. Občinski perspektivni plan zato predvideva za razdobje naslednjih petih let pridobitev nadaljnjih 1500 kvadratnih metrov prodajnega prostora. Plan predvideva ureditev dveh samopo-

V novem koprskem tovornem pristanišču: kar po dve ladji hkrati, kadar gre za manjšo tonažo. Na sliki sta m/l »Gorenjska« Splošne plovbe, za njo pa še m/l »Risnjak«. Nakladata rezan les za Bližnji vzhod. Razen tega pa pričakujejo spet ladje, ki bodo pripeljale južno sadje in drug tovar, ne glede na ladje Splošne plovbe, ki vsak mesec vzdržujejo zvezo z ZDA na linijski pomorski progi Koper — New York

Pol milijarde za nove trgovine

strežnih trgovin za živila, enega sodobnega trgovskega lokala za konfekcijo z najširšim asortimantom, razen tega pa bodo povečali tudi število trgovin z neprekinjenim poslovnim časom. Za ureditev vseh omenjenih lokalov je predvideno 500 milijonov dinarjev naložb. Seveda bo moč v teh pogojih uvesti boljšo organizacijo dela in, kot smo že poročali, prepotrebno specializacijo trgovske mreže po strokah, vrsti in načinu prodaje ob upoštevanju prodajnega področja — mesta, podeželja in turističnih okolišev. S tem

pa bodo nedvomno izginile iz našega okrajnega mesta majhne trgovine s skrajno neprimernimi prodajalnami in skladišči ter pisanim asortimantom blaga, kar hudo diši no že zdavnaj preživelih kramarijah.

Tudi družbeni standard trgovskih delavcev bo moral najti svoje mesto v perspektivnih planih občine kot trgovskih podjetij. Gre predvsem za pridobitev novih stanovanj za trgovske delavce, kajti pomanjkanje le-teh je čestokrat najmočnejši motiv za fluktuacijo strokovnih moči. b

Pismi uredništvu

Pozabljena zemlja

Pri novih Tomosovih stanovanjskih hišah v Semeđelu je na nezazidanem prostoru med dvema cestama nastala kotlina, katero zdaj zasipavajo in izravnavajo z dovozom zemlje, pridobljene pri kopanju temeljev za nove stavbe. Prve vozove zemlje so pripeljali že lani spomladi in jih zvrnili vzdolž gorenje ceste in gorenjega dovoza do blokov. Ker so tako nasuti kupi ostali vse leto nedotaknjeni, sta jih bujno prerastla plevel in trava. To je menda vzrok, da se teh kupov zdaj pri izravnavanju nihče ne dotakne, ker delavci menda mislijo, da so tam od prejšnjih časov. Ta pozabljena zemlja kvari že tako neurejeno Semeđelo in bi zato bilo potrebno, da se je kdo spomni in jo porine na zasipalno površino

ter tla spet izravna, kakor so bila izravnanana pred dovozom.

R. R.

Kam po pomoč?

Tovariš urednik, rad bi se zatekel k »Slovenskemu Jadraniu« po nasvet, ki naj bi rešil izredno važno vprašanje nemotenega pouka na osnovni šoli Misliče.

Ze pred nekaj leti sta bili nabavljena dve mali Lutzovi peči za to šolo. Nabavka ni bila zaradi luksuza, ampak zaradi potrebe, ker so stare peči v učilnicah dotrajane. Toda vse do danes sta peči neuporabni. Vse prošnje pri ljubljanskih pečarjih ne zaležejo. Poskusil ju je postaviti zidar iz okolice, pa mu ni uspelo. Posledic si ni težko predstavljati. Ko je temperatura padla, so morali otroci ostati doma. V eno učilnico so učiteljice prenesle mali štedilnik iz lastne kuhinje, tako da sedaj vse prezebajo. Ali ni vse skupaj smešno in obenem žalostno? Nehote se nam vsiljuje vprašanje, zakaj naša gradbena podjetja, ki tudi sama mnogokrat potrebujejo pečarja v novih zgradbah, ne preskrbijo, da bi se vsaj en delavec usposobil za taka dela? Je morda bolje, če mastno plačujejo pečarje iz Ljubljane? Seveda ni nujno, da bi se tak delavec ukvarjal samo s pečmi, ker bo takega dela premalo.

Zaenkrat — predolgo bi menda bilo čakati rešitve od podjetij — Te prosim, da svetuješ, kam naj se uprava šole obrne za pomoč. Prosim Te v imenu otrok, ki se zaradi mraza ne morejo učiti. Boris

V imenu prezebajočih otrok in učiteljic prosim najbližjega, ki lahko nudi svojo pomoč za kar se da nujno ureditev pereče zadeve, da to stori čimprej, za kar bo razen plačila v denarju prejel tudi javno zahvalo prizadetih in vseh naših bralcev! Urednik

V KOPRU mladinsko prvenstvo Evrope v jadraniu s »Snipe«

Ob zaključku redakcije smo zvedeli, da bo letošnje evropsko prvenstvo za juniorje z jadrnicami klase SNIPE v Kopru med 31. julijem in 4. avgustom.

Nabratko

KROM IZ KROMOVEGA PRAHU

V rudniku Radaša pri Skopju so začeli pridobivati krom iz kromovega prahu, ki so ga doslej metali v reko Vardar kot odpadke. Proizvodnjo tega zanimivega koncentrata je odkril eden izmed inženirjev rudnika. Kako pomembno je to odkritje za gospodarstvo kaže, da veljajo proizvodni stroški le 3 tisoč dinarjev, tona kromovega koncentrata pa 38 tisoč dinarjev. Strokovnjaki menijo, da bo delovni kolektiv tega rudnika lahko pridobil letno pet tisoč ton kromovega koncentrata in da je Vardar v zadnjih 15 letih odplaval to visokovredno surovino v vrednosti treh milijard dinarjev.

548.000 DOLARJEV POMOČI

Izvršni odbor Sklada OZN za pomoč otrokom — UNICEF — je dodelil 548 tisoč dolarjev naši državi za zgraditev in dopolnitev zdravstvenih središč, v katerih bi nudili pomoč bolnim otrokom, in za gradnjo objektov mlekarške industrije.

V SLOVENIJI SMO LANI GRADILI 14.549 STANOVANJ

Leta 1960 je bilo v naši republiki v gradnji 14.549 stanovanj s skupno površino 704.865 kvadratnih metrov stanovanjskih površin. Največ novih zgradb je bilo v ljubljanskem okraju (5871), v mariborskem jih je bilo v gradnji 2531, v celjskem 1958 in v kranjskem okraju 1779. Žal pa jih je bilo dograjenih le tretjina. V glavnem so bila to dvosobna stanovanja s približno po 50 kvadratnih metrov površine.

NAFTE NE BOMO VEČ UVAŽALI

Vse kaže, da bomo lahko letos načrpali že milijon 370 tisoč ton nafte. To pomeni, da se bomo lahko odrekli njenemu uvozu. Tako velike količine nafte bomo načrpali le zato, ker smo v Jugoslaviji odkrili nova ležišča nafte tudi v Banatu.

LETOS SE SEDEM TISOČ TRAKTORJEV

Industrija traktorjev in strojev v Beogradu bo letos izdelala 7 tisoč traktorjev vseh vrst v vrednosti 25 milijard dinarjev. Ti traktorji bodo v glavnem namenjeni domačim kmetijskim gospodarstvom organizacijam, a precej jih bodo izvozili. Kmetijske zadruge imajo sedaj 15 tisoč traktorjev.

DIESLOVE LOKOMOTIVE ZA BRZOVLAKE

Ze letos bo 120 Dieslovih lokomotiv, ki jih bomo dobili iz ZDA, vozilo vse brzovlake v Jugoslaviji in tudi ekspresne mednarodne vlake, ki vozijo skozi našo državo. Do konca februarja jih bomo imeli že 97.

Načrt investicij prekoračen

Medtem ko je plan investicij za gostinstvo in turizem v postojnski občini v letu 1960 predvideval, da bodo porabili za izgradnjo motela 31 milijonov, za ureditev Pivke jame 3, Kavarnar »Jadrani« 6, za nabavo avtobusov 16, za popravilo hotela »Javornik« 27 in za potrebe ostalih gostinskih podjetij v občini 7, kar znaša skupno 90 milijonov dinarjev, so planirane investicije vrednostno prekoračile za 1%.

Sredstva so bila namensko koriščena v glavnem po predvidenih planih, zaradi odobritve projektov in kreditov za zgraditev novega hotela v Postojni pa so začasno odložili rekonstrukcijo hotela »Javornik«. Računajo, da bi stala popravila in nova oprema tega hotela najmanj 60 milijonov dinarjev, medtem ko bodo v novi hotel na Titovem trgu predvidoma investirali ca. 150 milijonov dinarjev. (ma)

NAŠ TEDENSKI GOSPODARSKI KOMENTAR

Sončne in senčne strani v gospodarstvu

Morda je naslov preširok, ker nameravamo v naslednjih vrsticah zajeti samo del tega, kar imenujemo gospodarstvo. Gre namreč za majhno analizo stanja gospodarskih organizacij v našem okraju na podlagi nekaterih podatkov ob zaključku lanskega poslovnega leta.

Na področju koprškega okraja posuje 379 podjetij vseh vrst. Med njimi je 26, ki spadajo v panogo industrije in gospodarstva, 18, ki spadajo v kmetijstvo, 60 jih spada v trgovino raznih branž, 109, to je največ, v turizem in gostinstvo, 100 je obrtniških podjetij, itd. Številke same še ne povedo vsega, zlasti ne pomena podjetij za naše gospodarstvo in zlasti ne za njihov delež v skupnem družbenem bruto produktu. Naj navedemo, da je v našem okraju samo 9 podjetij s področja prometa, da pa je med njimi všteta tudi »Splošna plovba«, dočim je 100 in toliko podjetij gostinstva in turizma, največ majhnih vaških gostiln, od katerih je celo 10 v likvidaciji. Poleg omenjenih pod-

jetij posluje v našem okraju tudi 13 bančnih enot.

Značilno za lansko leto je, da se je gospodarsko stanje večine podjetij znatno zboljšalo. Res, da obstoje tu in tam še velike finančne težave, za katere pa tudi niso vedno kriva sama podjetja, temveč so vzroki takih težav čisto izven njih. Med njimi naj navedemo zlasti splošno pomanjkanje obratnih sredstev, v nekaterih primerih iztrošenost naprav, v industriji predelave rib so težave s surovinami in podobno. Vendar pa so se v lanskem letu skopala iz resnih težav podjetja, kot je n. pr. »Vino-Koper«, za katero je grozilo nekaj časa, da bo prišlo do najhujšega. Ne bo odveč, če poudarimo, da je uspelo rešiti to podjetje, ki je lansko leto zaključilo z dobičkom, organom družbenega upravljanja v sodelovanju z vsemi prizadetimimi organi okraja navzdol.

To so vsekakor dobre strani, mimo katerih ne moremo iti; zlasti ta, da ne bi pri tem poudarili veliko vlogo organov družbenega upravljanja, kot je bilo prej na-

vedeno. Kot senčno stran naj omenimo tistih 37 podjetij, ki so deloma v prisilni, deloma pa v redni likvidaciji. Med njimi jih je največ s področja gostinstva, to je po številu 16 in med temi je celo tako veliko gostinsko podjetje kot je podjetje iz Ankarana. Menimo, da bi bilo potrebno na to področje energičneje poseči, saj je gostinstvo v turizmu za naš okraj izredno pomembno in vemo, da smo v tem pogledu še daleč v razvoju. Zato je tudi nerazumljivo ali vsaj neutemeljeno, da je ravno s področja gostinstva v likvidaciji kar 16 podjetij.

Ni dvoma, da bo v prihodnje poostrena kontrola družbenih organov, pri tem ne smemo mimo poostrene kontrole službe družbene knjigovodstva, lahko preprečevala, da bi podjetja šla tako daleč, da bi jih bilo treba prisilno likvidirati. Zato smo prepričani, da bo številka 37, kolikor je danes podjetij v likvidaciji, pomenila višek in da se bo to število odslej lahko samo nižalo, ne pa narobe.

Priprave za izolsko pustovanje

Izolčani se tudi letos pripravljajo na svoje znamenito in že tradicionalno pustovanje, ki bo za razliko od dosedanjih — tako vsaj kaže — bolje pripravljeno. Nekateri dobronamernejši pripombe, ki jih je po lanskem pustovanju v Izoli priobčil naš list, torej le niso bile odveč. Predvsem bodo letos posvetili vso skrb izboru mask, razen tega pa se bodo tokrat prvič pojavili med domačimi prireditelji gostje iz Pirana in Kopra. To je vsekakor pohvale vredna pobuda, saj bo pomoč v prizadevanju za kulturnejši videz te velike pustne prireditve Izolčanom zelo dobrodošla. Velja omeniti tudi skrb prireditelja za boljše sodelovanje z gostinci, ki so se preteklo leto »utrujeni« od neprespance pustne noči umaknili

na zapeček. Bojda bodo v primeru ugodnega vremena prenesli strežbo iz gostišč na prosto, kjer seveda ne bo manjkalo tudi raznih izolskih specialitet, predvsem okusno pripravljene ribjega prigrizka.

Tečaj za gostince

Sindikalna podružnica gostinskega podjetja »Jadrana« v Kozini je v sporazumu in ob podpori uprave podjetja organizirala trimesečni tečaj nemškega jezika. Tečaja se udeležuje zaenkrat 18 članov kolektiva. Učno snov, ki je prilagojena praktični uporabi tega jezika, obravnava štirikrat tedensko po dve uri. Tečaj obiskujejo nameštenci podjetja v dveh deljenih skupinah. Pobuda sindikata in podjetja za organizacijo tečaja v izvensezonskih mesecih zasluži pohvalo in priznanje, saj bodo zlasti tisti nameštenci, ki so zaposleni v strežbi, v občevarstvu s tujimi turisti, laže in uspešneje opravljali svojo službo. J. Z.

IZOLSKE ŽENE V JUBILEJNEM LETU

Nedavni plenum Društva naprednih žena v Izoli bo, kot kaže, usmeril žene tega industrijskega središča na bogat program dela v tem letu. Okvirni program vsebuje razen skrbnih priprav na 8. marec — Dan žena — tudi vrsto nalog, ki so povezane z jubilejnimi prireditvami. Žene so tudi sklenile, da se bodo z večjim prizadevanjem vključevale v sekcije krajevnih organizacij SZDL, kjer so do sedaj stale, precej ob strani. Mnogo si obetajo izolske žene tudi od izvedene ankete o življenju in delu žena doma in v službi, ker žele s temi podatki urediti izdatnejšo pomoč pri razbremenjevanju žena.

POŽAR NA MILONIJI

V preteklem tednu, ko je bilo nekaj dni sončno vreme in je nekoliko osušilo površino tal, je prišlo na ilirsko-bistriškem na hribu, ki se imenuje Milonija, do požara, ki je zajel okrog 30 ha površine. Čim se je zvedelo za požar, so na prizorišče odšli prostovoljni gasilci iz Ilirske Bistrice. Na pomoč so jim prišli tudi prebivalci iz pivškega območja. Po nekaj urah gašenja jim je uspelo požar zadržati in obvarovati, da ni zajel bližnjih gozdov, proti katerim se je požar naglo širil.

Povečana skrb delavca pri stroju

V preteklem letu se je na ilirskobistriškem področju v gospodarskih podjetjih pripetilo 362 nesreč pri delu, od teh ena smrtna. Zaradi tega je bilo izgubljenih 5777 delovnih dni. Zavod za socialno zavarovanje pa je plačal zaradi nezmožnosti za delo preko 5 milijonov dinarjev oskrbnin; medtem ko znaša gospodarska škoda preko 21 milijonov dinarjev.

V preteklem letu pa je bilo opaziti, da so gospodarska podjetja varnostni službi in higiensko tehnični zaščiti pri delu posvečala veliko pozornost in dala v ta namen več milijonov dinarjev. Tako so za ureditev higiensko tehničnih naprav v petih podjetjih investirali preko 5 milijonov dinarjev. Enak znesek so uporabili

Ze v januarju je bilo v Kopru na novo registriranih 317 motornih vozil in med njimi skoraj 90 odstotkov privatnih avtomobilov ter motornih koles. Medtem ko je bilo leta 1956 le 1757 motornih vozil registriranih v koprskem okraju, od tega 838 last družbenega in 919 last privatnega sektorja, je bilo stanje ob koncu minulega leta naslednje: 1395 vozil družbenega in 3944 privatnega sektorja — (2658 motornih koles ter 1209 osebnih avtomobilov). Naša slika kaže kolono avtomobilov, ki čakajo na registracijo v enem izmed minulih petkov na Cankarjevi cesti v Kopru

Glas mladih na Sežanskem se dobro sliši

Mladinska organizacija v sežanski občini se je v preteklem letu dokaj okrepila, saj šteje že 32 osnovnih organizacij in 36 aktivov s skupno 1144 člani. Delegati na občinski konferenci so 26. januarja ugotovili, da se je dejavnost mladine odražala na najrazličnejših področjih — od sodelovanja na proslavah in prireditvah do sodelovanja v organih podjetij, zadrug in v organih družbenega upravljanja. Zlasti razgibana je bila dejavnost mladinskih aktivov na šolah, ki so skupno s pionirskimi organizacijami z izrednim uspehom izvedli enoletno akcijo na najrazličnejših področjih izvenšolskega udejstvovanja. Posebno priznanje je bilo dano organizacijam na šolah v Komnu, Dutovljah, Štanjelu, Sežani in Divači. Med ostalimi aktivisti so bili najboljši v Krajin vasi, v rudniku premoga v Vremškem Britofu, v Divači, v Komnu, Štanjelu in še nekateri drugi, zlasti pa mladi zadržniki v Štanjelu in Dutovljah ter divaški taborniki.

V podjetjih je bilo lani manj živahno, čeprav so več ali manj tudi ti aktivisti dosegli določene uspehe. To, kar se je na konferenci čudno slišalo, a je menda vendarle resnično, je očitek, da vodstva nekaterih podjetij nima-jo poslušala za glas mladih. Tako

je bilo lani z mladinskimi delovnimi akcijami, z udeležbo na seminarju v Bohinju in podobno. Včasih gredo mimo ušes celo koristni in pozitivni predlogi, ki jih daje mladina. Tu in tam se primeri, da neka pretirana in s tem istočasno kratkovidna disciplinska politika postavlja mladini in njenemu zdravemu hotenju oklep, pod katerim marsikaj zamre.

Načrti za bodoče so kaj pestri. Pri ideološkem delu se namerava občinski komite tesneje povezati z Ljudsko univerzo, ki je v Sežani že začela s ciklusom pre-

O postrežnini na Postojnskem

V zadnji številki našega lista smo pod naslovom »Nekaj za gostince na Postojnskem« objavili nekaj pripomb o pripravah za uvedbo postrežnine v gostinskih podjetjih postojnske občine. Ker je zaradi pomanjkanja prostora iz članka našega sodelavca izpadel celotni prvi del, objavljamo zadnji odstavek članka ni mogel izloziti prikazati bralcu realne slike o pripravah na uvedbo postrežnine na tem področju. Zato v današnji številki to pomanjkljivost popravljamo.

Občinski sindikalni svet v Postojni je že konec preteklega leta sklical posvetovanje predsednikov delavskih svetov in članov izvršnih odborov sindikalnih podružnic gostinskih podjetij postojnske občine. Udeleženci posvetovanja so tedaj ugotovili, da so se bili gostinski delovni kolektivi v Postojni in na Pivki na uvedbo nove oblike nagrajevanja tako tehnično kakor vsebinsko nezadostno pripravili. Zato so priporočili, naj v sindikalnih podružnicah članom kolekti-

vov čimprej v podrobnosti razjasnijo namen postrežnine.

Takšna sestanka podružnic sta v prvi polovici januarja med gostinci v Postojni in Pivki sprožila široko razpravo, ki je sicer načeloma potrdila vrsto prednosti postrežnine v primeri z dosedanjim načinom nagrajevanja. Vendar so se vsa gostinska podjetja v občini znašla pred tehničnim problemom preračuna cen, ki naj bi se po vključitvi dodatnega deleža najemnin za poslovne prostore in z izdvojitvijo postavke osebnih dohodkov precej spremenile. Sindikalna podružnica v Postojni je zato predlagala, naj delavski sveti določijo približen odstotek postrežnine vse dotlej, dokler ne bodo skalkulirane nove cene. Razumljivo je, da je bil ta predlog nesprejemljiv, ker bi sicer potvoril pravi smisel zaračunavanja servisa, in zato v Postojni in Pivki še vse do danes ne zaračunavajo postrežnine.

Tem vprašanjem je bilo posvečeno tudi posvetovanje, ki so ga imeli postojnski gostinci v petek. Ugotovili so, da so se priprave na uvedbo servisa znova zakasnila, saj niti eno podjetje še ni izvedlo potrebnih preračunov cen. To dejstvo ni nikakor pohvalno in daje slutiti, da so se gostinci na Postojnskem po javnih kritikah nekaterih ljubljanskih gostinskih lokalov, ki so postrežnino izkločili za dvig cen, umaknili v nekakšno zatijše.

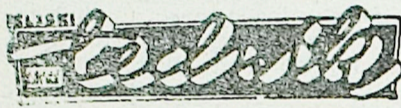
Na posvetovanju so izrazili upanje, da bodo vsaj Hotel Javornik ter Mestna in Jamska restavracija izvedle tehnične predpriprave za uvedbo postrežnine do začetka prihodnje turistične sezone. Čas za priprave so si postojnski gostinci potemtakem na dolgo odmerili, kar vzbuja pričakovanje, da bo potrošnik najkasneje v maju plačal realno ceno gostinske usluge, postrežnino pa posebej izključno na osnovi kvalitete potrebe. (ma)

VARIETEJSKO-ARTISTIČNI VEČER V POSTOJNI

Minulo nedeljo je uprava postojnske Jamske restavracije povabila italijanske artiste, ki trenutno gostujejo v baru Slon v Ljubljani, da bi tudi Postojnčanom pokazali svoj program. Njihov nastop je vsakogar navdušil, saj je ta artistska skupina znana kot ena izmed boljših tega žanra.

Med sporedom so nastopili tudi »Postojnski fantje« z vedrimi plesnimi popevkami. In želja je, naj bi bile podobne prireditve skozi vse turistično sezono, saj je Postojna pomemben turistični kraj, ki pa žal ne nudi raznovrstnega razvedrila niti domačinom, kaj šele gostom. I. L.

Kaj praviš drugod ...

PRAVNA POMOČ PREBIVALSTVU SE UVELJAVLJA

Prebivalci mozirske občine so kmalu spoznali, da je ta nova oblika dajanja pravne pomoči zelo koristna in se je zato vedno bolj poslužujejo. Da je služba res uspešna in da je dosegla svoj namen, nam potrjujejo statistični podatki o delu od 15. junija do 3. decembra 1960. V tem času je iskalo pravno pomoč vsega 123 državljanov. Največ zadev je bilo s področja premoženjskega prava (pogodbe, zemljiško-knjižni predlogi in podobno) — 38 in področja odškodninskega prava — 19 zadev.

NOVICE

NOVI KVALIFICIRANI DELAVCI V IDRIJSKEM RUDNIKU

V zadnjem času je bilo v Novi Gorici več izpitov za pridobivanje kvalifikacij delavcev. Samo iz rudnika živega srebra v Idriji ji opravilo izpite 70 delavcev.

Iz Splošnega gradbenega podjetja Gorica — Gostola in podjetja za popravilo voz in strojev v Novi Gorici je opravljalo izpite 42 delavcev. Naziv visokokvalificiranih delavcev pa si je pridobilo 25 kandidatov.

DOLENJSKI LIST

POMEMBNO IN PLEMETNO DELO

Poslovanje vidensko-krške Delavske univerze je bilo v pretekli sezoni zelo uspešno. Bilo je 14 seminarjev s 515 udeleženci. V 14 ciklusih za kolektive je bilo 49 predavanj, ki jih je poslušalo 3970 ljudi. Aktualnih predavanj je bilo 19 s 1340 poslušalci in več kmetijskih z 2751 poslušalci. V politični šoli je napravilo izpite 37 slušateljev. Uspešna je bila tudi komisija za kmetijska vprašanja. Predavanj je bilo za kmete 84 z 2751 poslušalci. Prostore za predavanja so dali kmetovalci. Komisija za poljudnoznanostno izobraževanje je vključila v svoj program poleg ciklusa »Naše in tuje dežele« še tehnična predavanja. Skupno je bilo nad 30 predavanj s 13 tisoč obiskovalci.

nomurški vestnik

ČEZ PET LET 65 ODSOTKOV ZEMLJE V KOOPERACIJI

V lendavski občini bodo v naslednjih petih letih posvetili največjo pozornost nadaljnjemu razvoju kmetijstva. Predvidevajo, da bo zajete v proizvodno sodelovanje čez pet let že okrog 65 odst. vse obdelovalne zemlje, pri čemer naj bi kmetijske zadruge poleg drugega najele okrog 500 hektarov, tako da bo vsa zemlja vzeta v najem, znašala okrog 1300 hektarov. Med večje investicije v kmetijstvu spada gradnja hlevov s skupno kapaciteto 800 glav goveje živine.

Glede na povečanje obdelovalne zemlje in sklopu zadrugh ekonomij naj bi kmetijske zadruge kupile v naslednjih petih letih 22 traktorjev, 10 kombajnov, 13 prikolice in 66 raznih priključkov.

Gasilci v Razdrtem so pridni

Pred dnevi so člani Prostovoljnega gasilskega društva Razdrto na rednem letnem občnem zboru podrobno razpravljali o svojem delu v minulemu letu. Med drugim so priredili več praktičnih vaj in požarno varnostnih ogledov vaških poslopj. Ta preventivna služba je pravočasno preprečila požare in zato niso bili nikdar klicani na pomoč pri gašenju.

Letos bodo imeli več strokovnih predavanj in seznanili va-

za nabavo predmetov za osebna zaščitna sredstva, medtem ko so za tehnično varstvo pri delu investirali preko milijon dinarjev. Nič manj pa niso posvečali skrbi vprašanju prehrane delavstva med časom dela. Vsa večja podjetja so to vprašanje zadovoljivo rešila in investirala preko 3 milijone 600 tisoč dinarjev za uredi-

»Koper - najbolj veselo mesto«

To bo veseljaška prireditev mladine — v našem krajnem mestu v dneh od 24. do 28. februarja: »Koper — najbolj veselo mesto.«

Ta prireditev, ki je že lep čas v praksi v ostalih republikah države ter je njen pobudnik RTV

Beograd, si je tako utrla pot tudi k nam v Slovenijo ter bo nedvomno do kraja vzburla veselo duhove naše metropole, kar pa zaradi predpustnega vzdušja ne bo niti preveč težko izvedljivo.

Geslo — šala in smeh brez trohice resnosti — pa nalaga precej odgovorno nalogo občinskemu komiteju LMS v Kopru, ki je sprejel neposredno obveznost za sestavo programa, v katerem bodo kar najbolj množično zastopani mladina in pionirji. Seveda bo ves program strokovno voden, saj je v teh »emisijah«, kot jih imenujejo pri RTV Beograd, angažiran dobršen del osebja naše osrednje radijske postaje. Prireditelj predvideva, da bo sestavljala otvoritveno točko parada mladine in pionirjev v maskah, medtem ko bo osrednja točka zaključni večer z bogatim programom šaljivih točk, tipičnih za Koper in okolico. Zaključni večer te vesele prireditve bo prenašalo tudi TV in radijsko omrežje.

Š. B.

Kako bomo uspešno pomagali

našim baletnim skupinam v Kopru, Izoli in Piranu

Baletna šola v Kopru, pod vodstvom Slavka Hitiča, deluje prav uspešno že več let. Značilno zanjo je, da v obdobju desetih let svojega obstoja, ni zašla nikdar v tak položaj, da bi morala prenehati s svojim delovanjem. Delala je nepretrgoma: uspešno nastopala z lastnim programom (samostojne prireditve!), v mnogih primerih pa dopolnjevala programe drugih kulturnih ustanov. Vse to je brez dvoma dokaz njene vitalnosti oziroma tega, da se naša mladina čuti nanjo navezano. Tako je Baletna šola izprizila pravico do svojega obstoja.

Balet je že od nekdaj sestavni del metniške vzgoje. Predstavlja izvrstno dejavnost, ki je zelo blizu dramatik. Posebej prevladujejo v njem še folklorni motivi, drugod pa gre balet trdnost v novo smer, to je opira se predvsem na sedanjo stvarnost, na sedanje potrebe delovnega človeka.

Poleg Baletne šole v Kopru imamo v obalnem pasu še dve baletni skupini: v Izoli in Piranu. Najmočnejša je koprska, ki si je ustvarila že tradicijo in razpolaga tudi s potrebnim strokovnim kadrom. V okviru Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih dru-

štev se je zadnje čase rodila ideja, da bi se naj vse tri skupine med sabo trdnostno povežale. Pri tem je Okrajni svet upošteval, da je ves naš obalni pas trdnostno povezan (na pr. dobre prometne zveze, sorodna gospodarska podjetja itd.) Zaradi tega je zbral za Baletno šolo v Kopru (dejansko za vse tri!) nov upravni odbor, v katerem sta tudi zastop-

nika Pirana in Izole. Na svoji prvi seji, 17. I. 1961, je odbor sklenil, da bo apeliral na vse tri občine, da balet podpre. Če bi vse tri občine nekaj prispevale v skupno blagajno, bi koprska Baletna šola lahko delala po načrtu tudi za Izolo in Piran (programi, inštruktorji, rekviziti itd.). Koristi od tega bi imele vse tri skupine. Na občinah leži zdaj, ali bodo baletne skupine lahko v večji meri zaživele. Upravni odbor, ki je probleme proučil, bo lahko zaoral le pod enim pogojem, namreč, če bodo k skupni stvari vse tri občine nekaj prispevale. V nasprotnem primeru se bo razšel. Zdaj je stvar zrela, da se za baletne občine resno pozanimajo. Če bomo gledali na balet v obalnem pasu oziroma in preveč lokalistično, mu ne bomo pomagali. Ta dejavnost bo nekega dne enostavno zamrla. Pomagajmo torej zdaj, ko je »zeležo vroče! Ne pozabimo, da dajejo povsod širom naše domovine tudi za balet prav lepa sredstva, kajti zavedajo se, da je sestavni del napredne umetniške vzgoje.

Slovenski okteti med turnejo po Evropi

NOVE knjige

Mihail Vasiljev in Sergej Guščev: **REPORTAŽA IZ 21. STOLETJA**

Knjiga se močno razlikuje od podobne »fantastične« literature, saj sta avtorja novinarja in sta knjigo zasnovala na razgovorih, ki sta jih imela z vidnimi sovjetskimi znanstveniki, ki delajo na najbolj različnih področjih znanosti. Vodilna misel reportaže je prav gotovo misel predsednika Akademije SZ Nasmajanova: »Znanost se ne more razvijati brez sanj, brez zagledanosti naprej, v prihodnost. Lahko so sanje zelo drzne, zelo dolgoročne, vsekakor pa morajo biti utemeljene.« Knjigo je izdala Mladinska založba, prevedel pa jo je Severin Sali.

V »JAVORJU« ŽELIJO PRITEGNITI K RAZPRAVI CELOTEN KOLEKTIV

Izvršni odbor sindikalne podružnice v pivskem »Javorju« je nedavno sklenil, da se razprava o izpolnitvi plana proizvodnje za preteklo leto, o perspektivnem planu za prihodnje petletko ter o proizvodnem planu podjetja za leto 1961 tokrat izvede v delovnem kolektivu decentralizirano po posameznih oddelkih tovarne. Odbor se je hkrati odločil, da bodo zaradi številčnosti delovnega kolektiva tudi letne konference izvedli po oddelkih ter na njih izvolili delegate za občni zbor sindikalne podružnice.

Stremljenje vodstva sindikatov v »Javorju«, da se celotni kolektiv ob tako pomembnih razpravah razdeli na manjše enote, je vsekakor pozitiven odraz želje, da bi pritegnili k debati in odločanju o proizvodnih in ostalih problemih v delovnem kolektivu čim širši krog proizvajalcev.

(ma)

Koncert Slovenskega okteta

Nekaj let je že minilo, kar smo v Kopru nazadnje poslušali Slovenski okteti. Od takrat se je marsikaj spremenilo: v naše najpomembnejše pevsko telo so vstopili trije novi člani, umetniško vodstvo je prevzel novi vodja, gostovanja v inozemstvu so prinesla oktetu najbolj laskava priznanja, obilico hvale, bleščeče kritike itd. Le v Kopru se je v

tem času kaj malo spremenilo: na ponedeljkovem koncertu je bilo 13 poslušalcev več kot pred leti, ko se nismo vedeli, kaj predstavlja Slovenski okteti in kaj pomeni za našo, slovensko glasbeno kulturo. Obakrat pa je bila dvorana na pol prazna; kronična brezbriznost ali morda nasičenost kulturnega življenja?

Za vnetega poslušalca je pomenil koncert Slovenskega okteta dragocen dogodek, ki bi ga bilo škoda zamuditi. Trije novi člani so posvežili in plemenitili zvok ansambla, novi umetniški vodja pa očitno stremi za širšim registrom, ki bi pokazal zmogljivost okteta v vseh odtentkih. Spored koncerta je bil živ odraz teh stremenj; v štirih delih — od katerih je vsak zajel pet pesmi — so pevci predstavili poslušalcu renesančno glasbeno umetnost, slovensko in jugoslovansko pesem ter končno nekaj tujih narodnih.

Med renesančnimi skladbami je napravil najmočnejši vtis Orazio Vecchi s svojim »Murnom« (Il grillo), v drugem delu je treba posebej omeniti Mokranjčeve VII. rukovet ter imenitno Matzovo Bosansko kolo, v tretjem pa Simonitičeve »Rezijanske«. V četrtem delu sporeda sta poželi največ priznanja in aplavza občinski duhovni pesmi, ena v Srebotnjakovi, druga v Rijavčevi priredbi, obe pa zapeti tako, da se ni čuditi navdušenju občinstva v Berlinu in Københavnu, ki ob gostovanju naših pevcev ni moglo nehati z aplavzi.

Časopis »Der Tag« je zapisal: Tudi v mednarodnem koncertnem prometu predstavlja nastop Slovenskega okteta, ki je zdaj gostoval v Berlinu, nekaj edinstvenega.

Morda bomo nekoč tudi mi cenili to, kar je naše.

VLADIMIR LOVEC

Pomoč alžirskim otrokom

Mladinski klub OZN na Pomorski srednji šoli v Piranu je te dni začel z nabiralno akcijo v píranski in izolski občini za pomoč alžirskim otrokom.

Akcija zelo dobro poteka med šolsko mladino in nekaterimi delovnimi kolektivi. Tako so učenci piranske osnovne šole že zbrali 55.803 dinarjev, učenci osnovne šole v Portorožu 14.620 dinarjev, delovni kolektiv Tovarne tehničnih igrač Mehanotehnika v Izoli pa 72.650 dinarjev, torej povprečno 160 dinarjev na posameznika.

Ob koncu januarja je ta klub že zbral v obeh občinah več kot 300 tisoč dinarjev.

Pokaži kaj znaš za tabornike

Taborniki Pivške doline bodo priredili v soboto, 4. t. m., ob 18. uri v kino dvorani v Pivki tekmovanje: Pokaži kaj znaš. Na to tekmovanje so povabljeni tudi taborniki iz Ilirske Bistrice, Divače, Postojne, Izole, Pivke in Prestranka ter učenci osnovnih šol iz Zagorja in Trnja pri Pivki, kjer še ni taborniških enot.

Za zmagovalce je lesno-industrijsko podjetje Javor pripravilo lepe nagrade.

Mladini v Lokvi v pojasnilo

Davna želja lokavske mladine je bila, da bi dobila svoj kotiček v starem tabru sredi vasi. Lani je že lepo kazalo, da se ji bo želja kmalu izpolnila. Začeli so preurejati notranjost nekdanje trdnjave in dela so kar napredovala. Skoraj bi bila dvorana gotova, pa so jo zasedli delavci, ki so zaposleni v sušilnici kraških pršutov oziroma pri gradnji nove zgradbe za ta objekt. Načeloma nič hudega, če ne bi neslišno polzela mimo spet ena brezplodna zimska sezona.

Mladina se sprašuje: kaj pa, če ne bi bilo tabra? Odgovor bi se lahko glasil takole: potem bi ga sploh ne mogli popraviti in to iz dveh razlogov: prvič zato, ker bi ga sploh ne bilo, drugič pa zato, ker ne bi bilo pomoči za popravilo. Oboje je zelo logično in resnično. Toda logično in resnično je tudi dejstvo, da bi bilo

v takem primeru treba poiskati delavcem drug prostor.

Ce bodo te vrstice kaj zalegle, bo odpadel razlog za nezadovoljstvo lokavske mladine, ki je ni malo.

OBVESTILO

Vodstvo oddaje »Poznaš svoj domači kraj« sporoča vsem gledalcem in poslušalcem TV oddaje, ki je bila 5. januarja t. l. v Trbovljah, da je komisija ugodila pritožbi izprašanke tovarišice Anice Kužnik. S tem je pridobila izprašanke Kužnikova še nadaljnje 4 točke, tako da imajo sedaj Trbovlje skupaj 27 točk.

V ŠMARJAH NAD KOPROM NE POZNAJO VEČ DOLGOČASNIH ZIMSKIH VEČEROV

Doživetje pod streho združnega doma

Prosvetno društvo »Svoboda« v Smarjah nad Koprom je nedavno tega životarilo in le redkokdaj je prodrl s tega hriba glas o Smarčanih, ali bolje — kaj več novice o delu in življenju teh klenih domačinov. No, pa so se bili našli ljudje, ki so razumeli težnje vaščanov in prosvetno društvo je postalo nenadoma gibalna sila, ki je zdramila iz otopenosti mlado in staro. Krog aktivnih članov društva pa je obogatil s svojo vključitvijo vanj tudi mladi rod okoliških vasi, predvsem Koštabone.

Domala slednja pobuda je kmalu postala otipljiva resnica in v tem kratkem razdobju je prerojena »Svoboda« spravila pokonci vso vas. Radovednost jih je najprej zvalila v prelepo urejene klubske prostore s knjižnico in potujočo knjižnico, začeli so spremljati programe na televizijskem ekranu, zaživel je vaški

orkester in dramatika je dobila posebno častno mesto v programu »Svobode«. Najbolj vztrajno pa se je zagrizla v delo komisija za klubske in zabavno življenje. Prosvetni delavci, ki so najbolj dosledno orali ledino, so si zadovoljno meli roke.

Ni naključje, da so Smarčani ugotovili, da je v vrstah PD tudi nič koliko mladih in odraslih talentov, ki pa nimajo priložnosti nastopiti pred javnostjo.

— Pripravimo javno prireditev! je najprej skromno povedal nekdo svoj predlog. Drobna želja se je kmalu razplamtelata in že so nastali prvi obrisi programa prireditve »Pokaži, kaj znaš!« Da je od sklepa do izvedbe programa preteklo tako malo časa, pa je laskavo priznanje za Smarčane in najlepši dokaz, da so imeli posamezni izvajalci svoje točke že »na zalogi«.

Tako so preteklo nedeljno popoldne z nenavadno gotovostjo in brez treme presenetili mladi in odrasli izvajalci-pevci, recitatorji, godbeniki, komponisti, telovadec in celo talentirana baletnika-samouka. Pravijo, da v Smarjah ni pritegnil še noben film toliko gledalcev v kino dvorano, saj je bilo tukaj domala vse prebivalstvo Smarja, okrog 800 oseb. Marta Hrvatin, Vilma Varčon, Arduin Hrvatin, Viler Elda, Milan Bertok, mala Marija in najstarejši med nastopajočimi, 87-letni Rudolf Babuder, ki je recital staro, že pozabljeno pesem in borbeno ubujal spomine na boj za vednih Smarčanov za svobodo v hudih dneh okupacije — so oblikovali le del obsežnega programa, ki ga je sestavljalo kar 14 točk.

Pluskanje in klicij navdušene publike so podžigali izvajalce, da so jim podarili zadnji atom svojih sposobnosti in komisiji, ki sta ocenjevali po znanem točkovnem sistemu vse nastopajoče, sta se z visokimi ocenami pridružili mnenju večine. Kaj zato, če je lastnik kromatične harmonike preveč raztegnil svoj meh, kaj zato, če sta pevki omahovali v nevarni višini tonske lestvice, tudi ni bilo važno, da je napovedovalce omagoval pod bremenom svoje odgovorne naloge. Mladina je pela, igrala, plesala. Ali lahko želite od tega

NOVE revije

BOREC, ST. 1

Iz vsebine:

MIRAN JARC: O gozdovi širni, MILE PAVLIN: Pred razsulom, IVAN HARIŠ-GROMOVNIK, prevedel F. Š.: Trnova pot v domovino, IVAN KREFT: Po ilegalnih kanalih v Španijo in nazaj, F. Š.: 1307, MIHA KLINAR: Stolpec smrti, F. Š.: »Ta razstava je pretresljiv memento«, LOJZE KRAKAR: Pesnikovo drevo v taborišču smrti, ANTE KESIC: Krematoriji so bili prepočasni, STANE LEVARDIČ: Napad na postojanko belih morlicev, FRANC REJEC-KUHAR: S starimi puškami in rjastimi pabojli.

ODMEVI IZ MEDNARODNE ARENE: MIRAN OGRIN: Crescendo azijsko-afriške skupine, MIRAN OGRIN: Novi vetrovi v Latinski Ameriki, MIRAN OGRIN: Ugibanja po izvolitvi Kennedyja, MIRAN OGRIN: Plus ali minus?

SKOZI MUZEJE LJUDSKE REVOLUCIJE: MILE PAVLIN: Muzej v konferenčni KP, FRANCE FILIPIČ: V Slovenjem Gračcu obnavljajo muzej.

IZZA KULIS II. SVETOVNE VOJNE: WINSTON CHURCHILL: prevedel L. V.: Med »Morskim levom« in »Barbarosom«.

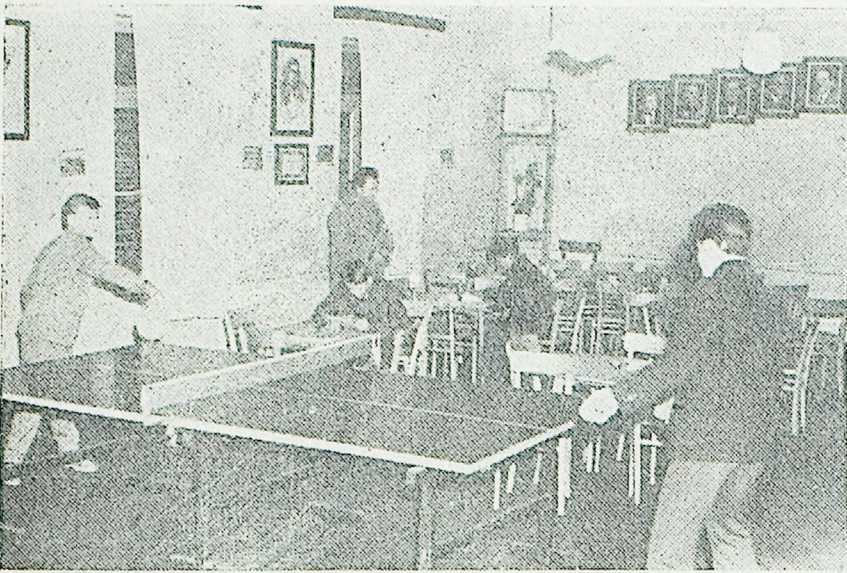
NOVOSTI NA KNJIŽNEM TRGU.

87-letni Rudolf Babuder je bil med najstarejšimi nastopajočimi. Konferenški Hrvatin je bil lep čas brez mikrofona, toliko spominov se je nenkrat zbudilo v glavi simpatičnega starca.

Marsikateri večji kraj se lahko skrije pred Smarjami nad Koprom, kjer prebivalci napolnijo kino dvorano ob vsaki javni prireditvi do zadnjega kotička. Pravijo, da je nedeljska kulturnozabavna prireditev imela, kar zadeva obisk, celo svojevrsten rekord: najmanj 800 udeležencev.

Med največje uspehe prišteva »Svoboda« v Smarjah nad Koprjo ureditev lastnih klubskih prostorov, kjer se dan za dnem zbira mlado in staro. Ping-pong, knjižnica, šah in predvsem televizor nenehno privabljajo nove obiskovalce

NA KOPRSKEM RAZPRAVLJAJO O TRGOVINI

Preskrba na tehtnici

Pred reorganizacijo trgovine s sadjem in zelenjavo

Vsekakor gre za zelo neljub pojav, kako v bodoče zagotoviti obalnim občinam nemoteno preskrbo s sadjem in zelenjavo. Mestne trgovine iz Postojne, ki so uredile dokaj dobro prodajno mrežo za prodajo teh artiklov, kanijo namreč kljub visoki finančni realizaciji svojih poslovalnic v obalnih občinah le-te ukiniti, kar utemeljujejo z izgubo, ki jo imajo v tej zares zelo delikatni stroki. Na seji ObLO Koper minuli teden so ta problem resno načeli, saj je razumljivo, da bi motnje v preskrbi s sadjem in zelenjavo lahko imele že v letošnji turistični sezoni neprijetne posledice.

Predlog o ustanovitvi samostojnega podjetja za preskrbo s sadjem in zelenjavo v Kopru je resda ekonomsko utemeljen in so se za samostojno rešitev preskrbe s temi prehrabnimi artikli odločili tudi v občinah Izola in Piran. Vendar je vprašanje, če bi za dobro vpeljano trgovsko mrežo Mestnih trgovin lahko tako kmalu dobili ustrezno nadomestilo. Vsekakor pa bo treba reševati ta problem z vso previdnostjo in bolj kompleksno, saj so izkušnje o prenapljenem ustanavljanju gospodarskih organiza-

ci, kar je veljalo naše obalne občine šestokrat lepe denarje, dovolj zgovoren dokaz, da je treba take in podobne predloge temeljito in analitično oceniti z vseh strani. Ali ne bi mogoče kazalo zaenkrat podpreti bolj učinkovite Mestne trgovine iz Postojne, da bi utrdile svoje poslovanje? Tega trdega oreha se je zdaj lotilo predsedstvo ObLO Koper, o odločitvi pa bomo še poročali.

v vsako hišo
Slovenskega Primorja

Kadar likamo belo perilo, ga ura ali dve pred likanjem navlažimo z vodo, v kateri smo raztopili nekaj žliček škroba. Perilo nato trdno zavijemo. Videli bomo, da ga bomo lažje likali, pa tudi pozneje se ne bo toliko mečkalo in mazalo.

Majhne pozornosti gostu zelo dobro denejo, nam pa povzročijo tako male dela in stroškov. Kaj sodi semkaj? Nekaj prostora v omari za obleko, dva ali trije obešalniki, malce pečiva na krožniku, ki ga postavimo na posteljno omarico, šopek cvetja na mizi, seveda pa tudi lastna brisača v kopalnici. Če le mogoče, ponudimo gostu toplo kopalnico.

Zelenega volka, ki sestoji iz močne strupenih bakrovih soli, odstranimo z medenastih ali bakrenih predmetov z močnim kisom.

Ocvirki slanine, ki pa ne smejo biti preveč zapečeni, so na drobne nasekljani zelo primeren dodatek juham ali zelenjavi.

Kis ne postane moten, če damo v steklenico nekaj koščkov oglja. Oglje posrka vso nesnago.

Madeže trave odpravimo iz volnenih blag z mlačno vodo in mliom, iz platnenih s spiritom in kropom, iz svile z bencinom.

Fikusnih rastlin pozimi ne imejmo v prevročih prostorih. Najljubša jim je temperatura med 10 in 12 Celzijevimi stopinjami. V zimskih mesecih jih tudi zelo skopo zalivamo. Dobro jim pa de, če jim liste kdaj pa kdaj umijemo z mlačno vodo ali razredčenim mlekom. Pravi smrtni greh pa zagrešimo, če jim listje natremo z oljem, »da se bolje svetijo«. Olje zamaši listne pore in ovira dihanje, tako da listi kmalu porumene in odmro.

Modeli za pleteno jopo ali bluzo s temnim robom in gumbi

Prizadevanja za vrnitev na pravo pot

Gre za mladino, ki iz različnih vzrokov nima urejenih življenjskih pogojev, največ pa za mladino, ki doma v družini nima zagotovljene pravilne vzgoje, bodisi da so starši zaposleni ali umrli, bodisi da se sami zaradi zgrešenih življenjskih potov, pijančevanja in razrvanega družinskega življenja ne posvečajo vzgoji svojih otrok in jih prepuščajo ulici in njenim kvarnim vplivom. Ti vplivi bolj ali manj hitro pripeljejo otroka na nepravo pot, da zapade potepuštvu, od koder ni daleč do kriminala. Takšni otroci seveda kmalu padejo v breme družbi, ki skuša nato rešiti, kar se pač še rešiti da.

S tako zapuščenimi otroki se v koprskem okraju ukvarja posebna komisija za mladinsko prestopništvo pri Svetu za notranje zadeve in občo upravo, sodeluje pa še s Svetom za šolstvo, za socialno varstvo in za zdravstvo OLO Koper. V prizadevanju za čim uspešnejše urejevanje tega vprašanja je komisija v kratkem času opravila že vrsto nalog. Ustanovitelj je imel pri njenem formiranju pred očmi odgovor-

nost družbe za ureditev tega problema in je komisiji naložil kot osnovne naloge skrb za to mladino, za ustanavljanje zavetišč za mladoletne prestopnike in potepuhe, skrb za njihovo zaposlovanje po končanem najnujnejšem šolanju v vzgojnih zavodih, zaposlovanje pobeglih povratnikov iz tujine, odpuščenih z dela zaradi raznih prestopkov itd. Podobne komisije pa naj bi v povzavi z okrajno delale tudi pri občinah.

V njenem zahtevnem delu bi komisijo najlaže podprli, če bi vsi državljanji povsod že v osnovi posvetili temu vprašanju več

skrbi in pozornosti, se pravi, če bi več in bolj povezano delali na preventivni vzgoji takšne mladine, pa bi se morda nikoli ne pripetilo, da mora ta stopiti na nepravo pot. Dobra, pa čeprav stroga beseda ob pravem času gotovo stori lahko več kot vsi poznejši kurativni ukrepi. Kako je s temi in kakšne vrste mladinskih prestopnikov zasledimo v koprskem okraju, pa drugič. Treba pa je pibiti dejstvo, da to vprašanje kljub izpostavljenemu terenu ter vedno bolj naraščajočemu prebivalstvu pri nas prav zaradi pravočasne in ustrezne skrbi za mladino še ni zaskrbljujoče.

UTEŽ SE JE OBESILA

(Odlomek iz romana OBSEDENA TEHTNICA, ki v kratkem izide pri založbi Lipa v Kopru)

In ko so te vsi prijatelji že zapustili, češ da si neprijetno nor, in se nihče več ni približeval smrdljivim vratom smrdljivega stanovanja, je nepričakovano potrkalo.

Presenečen si zavpil: »Naprej!»

Vstopil je Grad.

Objela sta se.

Bil je strašno suh. Sape in boji so ga pobarvali s suho rjavimi barvami, suknjo je imel dvakrat prestreljeno, v rokah pa je držal ukaz Glavnega štaba, ki mu je naročal, naj se takoj odpravi v Italijo, kjer bo prevzel partizansko letalo.

Odšel je.

Utež se je takrat obesila na tvoje srce: rodil si človeka in s tem prevzel odgovornost zanj.

Da... Zdaj ti je jasno. A šele zdaj, ko vrtaš po tistih urah in dneh, ko sta se z Gradom spoznala. In mogoče bo tvoje hipno spoznanje o usodnosti prvega vajinega stika čez trenutek splahnelo. In potem spet ne boš vedel, pri čem si.

Da... Od tistikrat si si domišljjal, da je Gradovo življenje tvoja lastnina. Rešil si ga smrti, zato je bil ob-

černe razsvetljava in godbe. A si kmalu spoznal, da je Gradova ljubezen globlja... Sicer si pa tako dobro videl v njegovo osebnost, da si vedel: on ni človek, ki bi lahko životalil pri vrhu, pognal je korenine...

... rad bi mu bil ženo dal, saj si mu od vsega srca želel in hotel dobro, a kaj, ko si imel Pio sam rad, človek pa želi in hoče dobro tudi sebi. Kakorkoli si obračal svoj in Gradov položaj, vedno si nesrečno obstal pred mrzlo neresljivostjo. Se najrajši bi bil videl, če bi se Pia mogla razdeliti v dve enaki polovici in bi vsak z eno živel življenje v troje pod eno streho. In čeprav se ti je ta želja zdela do kraja neuresničljiva, smešna, otročja in psihološko nesprejemljiva, si se vendarle sanjsko lepo igral s to mitološko rešitvijo. In kadar od vsega hudega, ki je prihajalo nad prijatelja, ženo in nadte samega, nisi vedel ne kod ne kam, si celo z upanjem zrl v mitologijo. Zato, vidiš, zato si brskal po starih arabskih knjigah in zlasti po Rašidovi mitologiji, kjer je tako presenetljivo razložena Adamova prvotna dvojnost.

A tvoje sanjarjenje ni moglo rešiti težkega vprašanja: kaj z noro zaljubljenim Gradom in kaj s Pio, ki se je zopet s svojo voljo znašla na križpotju.

Storil si čisto vse, da ne bi prišlo do nesreče. Bil si dober z ženo, odvratil pogled pred slednjim znamenjem njenih novih čustev, bil si dober tudi z Gradom. Celotno si hotel, da bi oživljeno prijateljstvo spet gnalo tiste davne mine sodelovanja, ki so se ustavili zavolj povojnih razmer, čeprav si natanko vedel, da Grad ne išče tvoje družbe zavolj tebe. In ko si zadržno zapazil, da te je Grad začel sovražiti in da je s pelom pozabe povzvalj vane nekdanje zveze, si bil še bolj strpen in nisi pisal njegovih zmot na rovaš, ki ga vodi o svoji bližnji okolici. Nasprotno si mu odpuščal.

... postajal si nesrečen. A kadar se v življenju pojavljajo nesreče, je vedno vse novo. In zato je bilo vse drugače. Vse je bilo, kot bi se vsi pravkar seznanili. Vse je bilo bedasto, neumno, zgrešeno, nesmotno, žalostno, tuje, kljavno. Čeprav sta z Gradom ure in ure prebila skupaj, se pretikala po gostilnah in barih, po zasebnih in javnih prostorih. Je bilo vse skupaj zmotno. V svoji slepi ljubezni je Grad zgubil celo čut za osnovna vodila psihologije: s tabo je kvartal, popival, te metal v naročje raznih žensk in bil hkrati kot nojeva glava v pesku prepričan, da njegove igre nisi spregledal. A prav tebi je bilo tokrat nelzrečeno jasno. Prav ti si bil tokrat znan in daleč nad njim, zakaj ti si bil tisti, ki je hotel blažiti stisko in zdraviti rane, da ne bi postale usodne. Prav ti si puščal, da je zgubljal pri kartah, prav ti si nalašč tonil v alkohol (da bi se obvaroval

bačlov jeze) in prav ti si njegovo podtalno sovraštvo prekrival s tako močnimi plastmi dobrote, da nikakor ni moglo planiti na dan.

JOŽE JAVORŠEK

čutek naraven, čeprav pretiran. Bilo je tako, kot je pač bilo: zdela se ti je, da si Grada rodil, da je Grad neke vrste tvoj otrok in da si za Gradovo življenje in njegov smisel odgovoren. A če bi rešil pred smrtjo človeka, ki bi ti bil podoben ali pa še bolj prazen kot ti sam, te lastniško občutje nikdar ne bi poprijelo, zakaj z Gradom, ki je bil zanimiv in duhovno bogat človek, si hotel polniti svojo lastno ničevost. Prijatelj je postal nepogrešljiv del tebe samega, brez njega bi bil ti po polni nik.

Pretekla so leta. Zabil si se v študij, končal si univerzo, se specializiral in oženil s Pio, najlepšo in najmikavnejšo žensko, kar si jih kdaj srečal. Potrebe po Gradovem prijateljstvu ti je prekril čas s svojimi vsakodnevnimi terjatvami. Poleg tega pa je Gradov čas preganjala njegova stroka. Bil je graditelj in vojne podrtije so terjale vse njegove moči. Le redkokdaj sta se videla. A kadarkoli sta se razšla, je zvonil v ozračju praznik.

Zato si se znašel v tako neprijetnem položaju, ko se je zaljubil v tvojo ženo Pio. Sprva dolgo nisi zapazil, za kaj pravzaprav gre, saj Grad Pie niti poznal ni. Iz nekega posebnega nagona žene nikdar nisi mešal v svoja prijateljstva. A ko se ti je nekega dne razjasnilo, da trepetečo v snidenjih med Pio in Gradom občutljive ljubezenske strune, ti je postalo nerodno. Nerodno... To je edina prava beseda... Spčetka si se tolažil, da gre za nekaj bežnega, za aprilsko menjavo ali pa za hipno navdušenje, ki raste iz kozarec, ve-

Dobo vreč v ženski modi smo že preboleli, zdaj pa se je pojavila pri močnejših za deklice. Toda za kombinacijo, kot nam jo kaže zgornja slika, nikakor ne moremo reči, da ni praktična in čedna: karirasto, vrečasto krojeno obleko s tričetrtinskimi rokavi dopolnjujejo barvaste žabe in pulover

Pri izboranju kvalitetnega pralnega sredstva upoštevamo tudi vsestransko uporabnost.

OSKAR pere v pralnem stroju enako uspešno kot pri ročnem pranju.

OSKAR torej v vsako gospodinjstvo!

Za belo in pisano perilo OSKAR, — za volno, svilo, najlon in perlon detergent »PERILO«

IZ TURISTIČNEGA PROMETA V KOPRSKEM OKRAJU

Naše naravne značilnosti

Med vsem slovenskimi je koprski okraj najbolj obdarovan z naravnimi in podobnimi znamenitostmi. Od 13 postojank, katere vodi v evidenci statistični zavod Slovenije v Ljubljani, jih je kar 6 na našem okrajnem ozemlju. To so Postojnska jama, Predjamski grad, Pivka jama, Crna jama, Skočjanske jame in kobilarna Lipica. Vse te postojanke obiskujejo domači in tuji turisti, in kakor v vsem turističnem prometu v našem okraju, smo dosegli lani porast tudi v obisku teh znamenitosti, vendar samo po domačih turistih. Tujecev je bilo manj.

Postojnsko jama je obiskalo leta 1959 skupaj 262.046, leta 1960 pa 275.646 ljudi, od teh leta 1959 tujih 109.068, a ni 107.326. Porast za 13.600 obiskovalcev je šel na račun Jugoslovancev. Isti pojav smo opazili pri obisku Skočjanskih jam in kobilarne v Lipici. Skočjanske jame je obiskalo leta 1959 skupaj 16.239, lani pa 18.086 oseb, a medtem ko je bilo predlanski med obiskovalci 3.161 tujecev, jih je bilo lani le 2.672. Absoluten vpadek obiskov je doživela le Lipica. Leta 1959 je imela skupaj 9.515 in od tega 3.230 obiskovalcev iz tujine, lani pa vseh le 5.706 in tujecev samo 3.434. Le Predjamski grad ter Pivko in Crno jama je obiskalo lani več tujecev kot leto prej, zato je bil porast obiskov absoluten. Obe jami je obiskalo lani skupaj 359 oseb več kot leto prej, od tega 185 domačinov in 174 tujecev.

V TOMAJU IN KOMNU NAGRAJENA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE

Organizacije SZDL na Sežanskem so v kongresnem tekmovanju v letu 1960 častno izpolnile prevzete naloge. Najbolj pa so se izkazale organizacije v Dolenji vasi, Tomaju in Komnu. Prva je prejela okrajno nagrado, na občinski konferenci SZDL pretekli petek pa sta bili nagrajeni tudi drugi dve organizaciji. Vsaka nagrada znaša 80.000 dinarjev in je priznanje za uspehe v preteklem letu ter spodbuda za nadaljnje delo.

AKTUALNI PROBLEMI

Kdo bo delal na kmetijah?

Sekretar okrajnega odbora SZDL Ivan Mavsar je v razpravi na občinski konferenci v Hrpeljah sprožil med drugim tudi vprašanje delovne sile na kmetijskih posestvih. V brkinskih vaseh imamo vedno več primerov odmiranja zasebne kmetijske proizvodnje zaradi pomanjkanja delovne sile. Na kmetijah so ostali le stari, že onemogli ljudje, ki ne zmorejo več naporov kmetovanja, mladina pa odhaja na delo drugam — najraje v industrijo. Značilno za te kraje je dejstvo, da so ljudska naselja v bližini industrijskih in obrtnih obratov bolj urejena in oskrbovana kakor oddaljenjša, kjer je opaziti vedno več neobdelanih površin. Takšno stanje utegne privedi do tega, da bodo danes še razmeroma trdni kmetovalci v doglednem času padli v breme družbe, ko bodo postali za delo nesposobni. Od svojih odseljenih potomcev pa tudi ne bodo mogli pričakovati pomoči. Zato naj bi Socialistična zveza dala občinskemu ljudskemu odboru pobudo, da poišče ustrezno rešitev tega vprašanja. Najprikladnejša rešitev bi bila morda v tem, da bi kmetijska zadruga odkupila, ali pa vsaj vzela v najem neobdelana in zasušena zemljišča in na ta način zagotovila sedanjim lastnikom materialna sredstva za vzdrževanje, na pridobljenih površinah pa z agrotehničnimi ukrepi povečala možnost izvajanja svojih načrtov v dviganju kmetijske proizvodnje.

Postojnčani lepšujejo mesto

V preteklih dneh so delavci Zavoda za komunalno dejavnost v Postojni podrli več deset metrov dolgo betonsko ogrado okrog poslojij in parka gozdarskih šol na Tržaški cesti. S tem se je z magistrale odprl pogled na prenovljeno nekdanjo graščino, ki pa je obdana s precej neurejenim in zanemarjenim parkom. Mladina gozdarskih šol je dala obvezo, da bo okolge šole in internata do spomladja uredila ter na njem zgradila več manjših športnih igrišč. (ma)

Predjamski grad je imel leta 1959 skupaj 14.858, leta 1960 pa 16.710 obiskovalcev. Porast tujih je znašal vendarle samo 21 oseb. Končna bilanca je tako naslednja: Vse postojanke skupaj je obiskalo lani 321.367 oseb, 17.109 več kot leto prej, zato pa 7.312 manj tujecev. Najobčutnejši vpadek tujih obiskovalcev so, kot rečeno, doživela Skočjanske jame in Lipica. Če pa se vprašamo, zakaj ta pojav in zakaj imata ti postojanki sploh dosti premajhen obisk s strani jugoslovanskih turistov, je najvažnejši odgovor v tem, da sta sploh brez vsake učinkovite propagande. Niti kobilarna Lipica niti Skočjanske jame lani niso imele perspektov, ne v našem ne v tujih je-

Gradnja stanovanj

V zadnjih štirih letih je bilo zgrajenih na območju občine Hrpelje 64 novih družinskih stanovanj, 16 pa adaptiranih, za kar je bilo porabljenih 227 milijonov 900 tisoč dinarjev. V nadaljnjem petletnem razdobju gospodarskega razvoja občine pa je predvidena zgraditev še 72 družinskih stanovanj v vrednosti 300 milijonov dinarjev. Za zgraditev novega šolskega poslopja v Hrpeljah, popravila ostalih šolskih zgradb in njih opremo, zgraditev športnih igrišč in otroškega vrtca pa bo vloženih skupaj 170 milijonov dinarjev. J. Z.

BIHAČ razklada v Dublinu, nakar bo v Foweyu nakladala za Philadelphia BLEED je 28. januarja odpula za ZDA BOHINJ je prispela 27. januarja iz ZDA v Genovo, nakar odpulje v Neapelj, Palermo, Reko, Benetke in Trst BOVEC je 26. januarja prispela v ZDA, kjer manipulira s tovorom DUBROVNIK je na poti v Benetke, kamor prispe 5. februarja GORANKA je odpula 28. januarja iz Alexandrie za Karachi in Bombay GORENJSKA je odpula 1. februarja iz Kopra za Alexandrio KOROTAN je na Japonskem, kjer manipulira s tovorom LJUBLJANA je prispela 29. januarja v Suchoi Liman PIRAN je na poti za ZDA, kamor prispe 3. februarja POHORJE je na Japonskem, kjer manipulira s tovorom ROG prispe 11. februarja na poti na Japonsko v Singaporo TRBOVLJE manipulira s tovorom v zahodnih pristaniščih ZDA in odpulje 15. februarja za Sredozemlje ZELENGORA je 26. januarja prispela v Suchoi Liman, kjer naklada za Jugoslavijo

KZ Kozina pred novimi nalogami

Z združitvijo kmetijskih zadrug Podgrad, Pregarje, Slivje in Kozine se ni povečalo samo poslovno področje, marveč se odpirajo tudi nova obzorja kmetijske dejavnosti. Perspektivni plan občine predvideva, da bo znašal bruto dohodek v letu 1965 850 milijonov dinarjev pod pogoji, navedenimi v poročilu z letne konfe-

reke SZDL. Zadruga si bo morala zagotoviti v bodočem razdobju 150 milijonov investicijskih sredstev in usmeriti svoje poslovanje izključno v pospeševanje kmetijske proizvodnje. Obnova ovčereje v teh krajih bo vsekakor v znatni meri prispevala k izpolnitvi petletnega gospodarskega načrta zadruge.

PREUSMERITEV PROMETA V KOPRU

Iz varnostnih razlogov po ovinku iz Kopra

Te dni bo izšla odločba o omejitvi prometa v Kopru. Cesta Smedela—Koper bo enosmerna, da bi bila njena obremenitev manjša in voznja po njej bolj varna. Markovo cesto bo potrebno takoj prilagoditi večjemu prometu, saj bodo po njej vozili avtobusi, tovornjaki, osebni avtomobili in motorna kolesa iz Kopra proti Izoli, Piranu in LR Hrvatski.

Ta varnostni ukrep je narekovala ugotovitev, da je cesta med Koprrom in Smedelo v zelo slabem stanju. Morje jo je v sredini tako spodjedlo, da je za skoraj pol metra nižja, kot pred hotelom Triglav in pred podjetjem Slavnik. Speljana je po blatnem terenu in po vsaki osušitvi se nekoliko pogrezne. Ob obali močno visi ter je iz dneva v dan vse več vdolbin, ki ogrožajo varno vožnjo. Kadar je plima, je cesta zalita z vodo do tržnice in avtobusnega postajališča do križišča pri Slavniku.

Za strokovno izobraževanje proizvajalcev

Pretekli torek in sredo je zasedala v Kopru komisija za strokovno izobraževanje kadrov. Prvi dan posvetovanja so obravnavali strokovno izobraževanje kadrov v kovinski stroki in sprejeli dokaj obsežen program bodočega dela. Predvsem je bila poudarjena potreba, da gospodarske organizacije čimprej pripravijo temeljito analizo delovnih mest in podatke o strokovni sposobnosti proizvajalcev ter v zvezi s tem analizo bodočih kadrovske potreb. Nadalje je bil sprejet sklep, da naj gospodarske organizacije pripravijo v sodelovanju s komisijo osnutek učnega programa za izobraževanje delavcev na delovnih mestih ter vzporedno s tem zagotovijo materialna sredstva za tako izobraževanje. V zvezi s tem je komisija razpravljala tudi o bodočem šolskem centru, ki naj bi bil pri koprski IKŠ ter da bi postal ta zavod srednja strokovna šola. Naslednji dan zasedanja je potekala razprava o perspektivi strokovnega izobraževanja kadrov v podkomisijah.

bolj trdna, iz Kopra pa bodo vozili proti Izoli po Nabrežju JLA, po Ljubljanski in Markovi cesti na glavno cesto mimo podjetja Autocommerce.

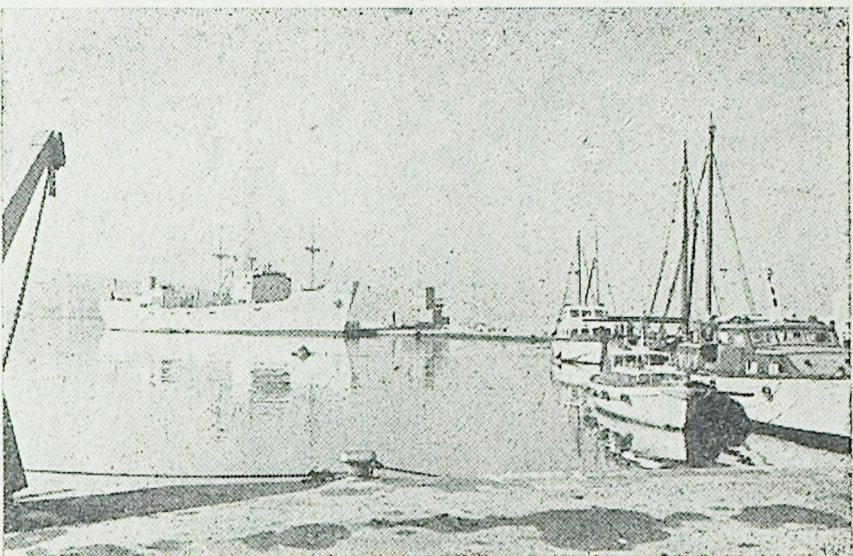
Vendar je to le začasna rešitev vse dotlej, dokler ne bodo začeli za asanacijo. Le-ta bi po mnenju Vodnogospodarske sekcije za Primorje v Kopru veljala okrog 12 milijonov dinarjev. Seveda je vprašanje, kje bi ta sredstva dobili. Morda bi jih zbrala tudi podjetja, ki imajo svoje obrate na ogroženem področju od Smedele do Tomosa, da bi se izognili posledicam, ki bi jih lahko povzročila plima s poplavo. Dalje tudi avtobusna podjetja, če bodo izračunala, koliko več stroškov bodo imela za dva kilometra daljšo vožnjo itd.

Vzporedno z uvajanjem te odločbe pa bo potrebno temeljito popraviti Markovo cesto, ki je sedaj v tako slabem stanju, da ne bo prenesla prometa v sezoni.

Vsekakor gre za pereč problem in potrebno je zmanjšati obremenitev ceste med Smedelo in Koprrom, saj bi se ob srečanju dveh 30-tonskih tovornjakov lahko cesta pogreznila, ter takoj dograditi obrambni zid in urediti zvezo med Ljubljansko ter glavno cesto.

Kino

- KOPER: 3., 4. in 5. februarja ameriški cinemascope film MLADI LEVI, 6. in 7. februarja ameriški barvni film LINIJA ZA TAKSON, 8. in 9. februarja angleški vista-vision film POPLAVE STRAHA.
- SKOFIJE: 4. februarja ameriški barvni cinemascope film PRINC IN PLESALKA, 5. februarja angleški vista-vision film POPLAVE STRAHA, 9. februarja ameriški barvni vista-vision film LINIJA ZA TAKSON.
- SMARJE: 4. februarja angleški vista-vision film POPLAVE STRAHA, 5. februarja ameriški barvni cinemascope film PRINC IN PLESALKA, 8. februarja ameriški barvni vista-vision film LINIJA ZA TAKSON.
- IZOLA: 3. februarja italijanski film BRANIM SVOJO LJUBEZEN, 4. in 5. februarja jugoslovanski film AKCIJA, 6. in 7. februarja angleški vista-vision film POPLAVE STRAHA, 8. in 9. februarja ameriški cinemascope film HRABRI IN SMELI.
- SEŽANA: 3. februarja ob 20 uri češko-bolgarski film LABAKAN, 4. in 5. februarja ob 15., 17. in 20. uri ameriški film DIVJI KROKET, 7. in 8. februarja ob 20. uri angleški film BODIMO SREČNI, 9. februarja ob 20. uri italijanski film NEVARNE SOPROGE.
- PIRAN: 3. februarja ob 16., 18. in 20.15 uri ameriški barvni film EVA ZELI SPATI, 4. februarja ob 16., 18. in 20.15 uri domači barvni cinemascope film KAPETAN LESI, 5. februarja ob 16., 18. in 20.15 uri domači barvni cinemascope film KAPETAN LESI, ob 10. uri matineja ameriškega barvnega cinemascope filma OSVAJALEC, 6. in 7. februarja ob 16., 18. in 20.15 uri ameriški barvni cinemascope film OSVAJALEC, 8. februarja ob 16., 18. in 20.15 uri španski barvni film DOBRODOSEL MARSAL, 9. februarja ob 16., 18. in 20.15 uri poljski film OB SLOVESU.
- PORTOROŽ: 3. februarja ob 17.30 in 19.30 uri domači barvni cinemascope film KAPETAN LESI, 4. februarja ob 17.30 in 19.30 uri ameriški barvni film EVA ZELI SPATI, 5. februarja ob 17.30 in 19.30 uri ameriški barvni cinemascope film OSVAJALEC, 6. februarja ob 17.30 in 19.30 ameriški barvni cinemascope film DOBER DAN ZALOST, 7. februarja ob 17.30 in 19.30 španski film DOBRODOSEL MARSAL, 8. februarja ob 17.30 in 19.30 poljski film OB SLOVESU, 9. februarja ob 17.30 in 19.30 domači film NE BOS UBIJAL.

Tudi staro koprsko pristanišče ni nikoli prazno

»Jadran«
TOVARNNA ČEVLJEV
MIREN PRI GORICI

13. 1. 1961.

Prodajalna čevljev »Jadran«
P o s t o j n a

V prilogi Vas vrnemo 1 par reklamiranih čevljev št. 05271. Reklamacija ni upravičena, ker so čevlji preveč nošeni. Tovariško Vas pozdravljamo.

Direktor
/Ivan Meksidš/

Pisma uredništvu

Usnje ali lepenka?

Tovariš urednik!

V prodajalni čevljev »Jadran« v Postojni, kjer prebivam, sem kupila par res lepih in sodobnih ženskih čevljev. Veselje nad njimi pa ni dolgo trajalo. Čeprav sem jih drago plačala, pa nisem z njimi napravila po postojnskih ulicah vsega skupaj niti pet kilometrov — nosila sem jih samo nekaj dni — ko so že bili skozi podplati. Seveda sem se šla pritožiti v trgovino, kjer sem jih kupila. Prodajalka je uvidela upravičenost pritožbe in je čevlje vzela nazaj ter jih poslala tovarni v Miren pri Gorici. Vse pa kaže, da tej tovarni ni mar za svoj poslovni ugled, ker je ne glede na upravičenost pritožbe poslala prodajalni čevlje nazaj z ute-

meljitvijo, da reklamacija ni upravičena, ker so čevlji preveč nošeni.

Čevlje sem seveda morala nositi, da so bili lahko nošeni, ne bi se pa smeli v nekaj dnevih raztrgati podplati, kot da bi bili iz lepenke in ne iz usnja. Kaj za to ni nobenih meril in standardov, ki naj bi zaščitili potrošnika? Vprašanje velja hkrati pristojnim nadzornim organom za trgovino in pa seveda proizvajalcu, posebej še, ker na današnji stopnji razvoja in dviga kvalitete postrežbe opisani postopek skoraj ni več v navadi.

Prizadeta potrošnica

Radio KODER

Poročila so vsak dan ob 7,30, 13,30 in 15,00.

Glasba za dobro jutro je vsak dan ob 7,15 in 7,35 (razen nedelje)

PETEK, 3. februarja: 7,45 Tečaj italijanskega jezika (Ponovitev XXXI. lekcije) — 13,40 Les Baxter s svojim orkestrom in zborom — 14,00 Operne melodije — 14,30 Domače aktualnosti: »Prve izkušnje iz dela obratnih delavskih svetov« — 14,40 Medljumske pesmi in pesmi Gradščanskih Hrvatov.

SOBOTA, 4. februarja: 13,40 Popevke in ritmi od tu in tam — 14,30 Primorski tednik — 14,45 Gershwinove melodije — 15,10 Zabavna glasba — 15,30 Domače popevke.

NEDELJA, 5. februarja: 8,00 Domače novice — 8,05 Kmetijska oddaja: »Vpliv novih ekonomskih ukrepov za nadaljnji razvoj kmetijstva — razgovor z ljudskim poslancom Ivanom Knezom — Novogoriška zadruga urejuje topolov nasad — Izkušnje drugih« — 8,30 Za dobro jutro vam bodo zapeli in zaigrali... — 9,00 Naša reportaža: »Sven Svendsen želi vedeti« — 9,15 Zabavni zvoki — 9,45 Poje Marko Novosel — 13,30 Sosedni kraji in ljudje — 14,00 Glasba po željah — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,15 Poje kvintet Kranjčan — 15,30 Orkestra Wally Stott in Morton Gould igrata melodije Irvinga Berlina in Alberta Kettelbeja.

PONEDELJEK, 6. februarja: 13,40 Odlomki iz oper — 14,30 Ponedeljkov športni pregled — 14,40 Melodije Victorja Herberta — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Slovenske narodne pesmi.

TOREK, 7. februarja: 13,40 V zabavnem ritmu — 14,00 S popevkami doma in na tujem — 14,30 Sola in življenje: »Obisk v Pomorskem oddelku muzeja v Piranu« — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Tečaj italijanskega jezika, XXXII. lekcija.

SREDA, 8. februarja: 7,45 Tečaj italijanskega jezika (Ponovitev XXXII. lekcije) — 13,40 V ritmu z malimi ansambli — 14,00 Narodne pesmi in plesi — 14,30 Kulturni obzorji: »Pogovori v klubu Primorskih študentov v Ljubljani« — 14,40 — Parada plošč — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Moški zbor prosvetnega društva »Jezero« iz Doberdoba.

ČETRTEK, 9. februarja: 13,40 Glasbeni prerez iz filma »Jahači« — 14,00 Glasba po željah — 14,30 Pogovor z volivci — 14,40 Glasba po željah (II. del) — 15,10 Zabavna glasba, vmes reklame — 15,30 Tečaj italijanskega jezika (XXXIII. lekcija).

Mali oglasi

STANOVANJE V IZOLI zamenjam za stanovanje v Kopru. Turk, Izola, Ljubljanska 25.

KUPIM DRUŽINSKO HIŠO ALI VILO ob slovenski obali. Ponudbe upravi lista pod »Vila«.

DVOSOBNO STANOVANJE V CELJU zamenjam za enako ali manjše kjerkoli ob morju. Ponudbe pod »Zamenjava« upravi lista.

PRODAM RADIJSKI APARAT »Sumadija«, dobro ohranjen. Salon »Mery«, Koper, Repičeva 2.

IZGUBILA SE JE PSICA, istrski gonič. Najditelju damo nagrado. Vrniti Petru Šukljanu, Butari.

UGODNO PRODAMO kompletne stroje za žično pletenje (posteljni vložki, univerzal in rebrasto pletivo), katere si lahko ogledate v pogonu. Ponudbe pod šifro »Kapaciteta« JUGO-REKLAM, Ljubljana, Kidričeva 5.

PREKLIC

Ludvik Hrvatlin, Ilirska Bistrica, Jurčičeva 7, preklicuje kar je govoril dne 9. 8. 1960 o Francu Logarju mlajšem, Ilirska Bistrica, Jurčičeva 5, ter se mu zahvaljuje, da je odstopil od tožbe.

PREKLIC

Preklicujem besede, ki sem jih izrekla Morgan D. iz Pivke.

Žele A.

OBVESTILO

Industrijsko-kovinarska šola v Kopru vari avtoveno in elektro vse vrste kovin. Priporoča se za naročila.

Uprava šole

RAZPIS

Na podlagi 9. člena Pravilnika o delovnih razmerjih v organizaciji JRK razpisuje Glavni odbor Rdečega križa Slovenije za Mladinsko klimatsko okrevališče Rdečega križa Slovenije na Debelem rtiču, p. Ankaran pri Kopru, naslednja stalna delovna mesta:

EKONOMA

za vodenje ekonomskih poslov
Pogoji: srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso ali nižja strokovna izobrazba z 8-letno prakso v stroki

KUHARICE

kvalificirane z večletno prakso v zdravstvenih ustanovah in obratih družbene prehrane

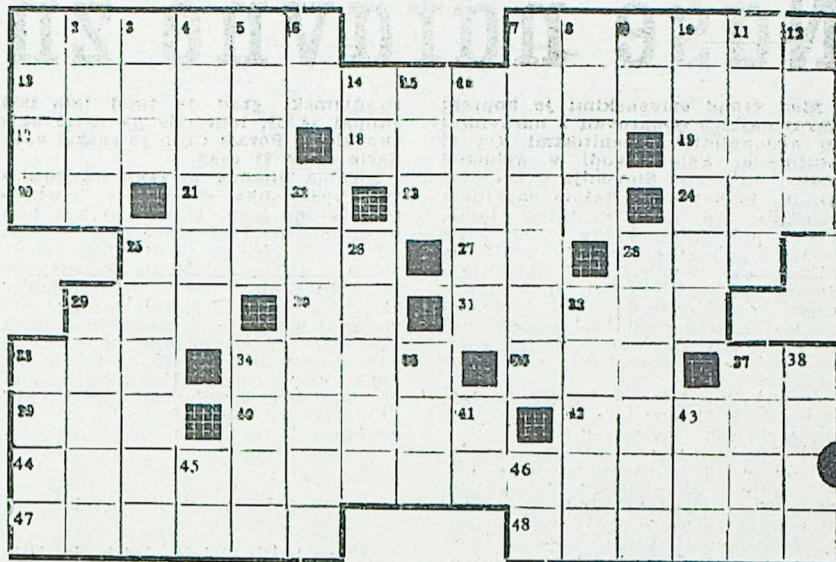
ADMINISTRATORKE

s srednjo ali nižjo strokovno izobrazbo, sposobne samostojnega vodenja administracije
Plača se določi po pravilniku JRK in v skladu s predvidenimi spremembami Zakona o javnih uslužbenih. Prijave z opisom dosedanjega službovanja pošljite najkasneje do 1. marca Tajništvo GO RKS, Ljubljana — Resljeva 18
Nastop službe po dogovoru

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Vodoravno: 1. granata, 7. aktovka, 13. Levec, 14. Niger, 16. ars, 17. ogon, 18. padar, 19. klet, 20. sen, 21. manj, 22. slama, 23. an, 24. faraon, 26. Leto, 27. slak, 29. stator, 31. TT, 33. Eholi, 34. imun, 35. por, 36. luka, 37. Pajler, 39. pero, 40. Ira, 41. puran, 42. nonij, 43. agrarci, 44. Italija.

Križanka

Vodoravno: 1. vodilni sodobni ameriški dramatik irskega rodu (drama »Anna Christie«), 7. naslov nekdanjih turških cesarjev, 13. elektrarna na pogon s toplotnimi stroji, 17. zemeljski pas med severnim in južnim povratnikom, 18. del pohištva, 19. ruski veletok, 20. enaka samoglasnika, 21. švicarski prakanton, 23. slog, 24. žensko ime, 25. žlahtna kovina, 27. zaporedni črki s konca abecede, 28. številnik, 29. predlog, 30. naša in tuja črka, 31. ženska, ki jo je opeval Petrarca, 33. agregatno stanje vode, 34. kljevski knez, 36. angleška filmska družba, 37. oranje, 39. vzdevek bivšega ameriškega predsednika Eisenhowerja, 40. polotok med Sueškim in Arabskim zalivom, 42. trava druge košnje, 44. popularna Rossinijeva opera, 47. naslov Racinove tragedije, 48. znano starogrško mesto v Argolidi.

Navpično: 1. nemško moško ime, 2. rimski cesar, znan po svoji krutosti, 3. junak znane Gotovčeve opere, 4. spodbuda, pobuda, povod, 5. najdaljša francoska reka, 6. zgolj, samo, 7. avtor »Dunajskih sonetov« (Josip), 8. mejno gorstvo dveh kontinentov, 9. romanski spolnik, 10. starejši slovenski pisatelj »Bajke in povesti o Gorjancih«, 11. pozitivna elektroda, 12. Zolajev roman o pariški prostitutki, 14. kratica za »Ljudski odbor«, 15. reka, ki teče skozi nemško mesto Emden, 16. rimski pesnik (ljubezenske pesmi Lezbij), 22. naša sosedna dr-

žava, 25. predmet, afera, 26. ameriški črnci, trikratni olimpijski zmagovalac (Jessey), 28. ljubezenski pesnik, 29. teniški rekvizit, 32. graje, 33. pega, 34. tovarne živali v Dalmaciji, 35. nogometno moštvo iz Graza, 37. samec domače živali, 38. domače permate živali, 41. sosednji črki, 43. rimski pozdrav, 45. italijanski spolnik, 46. začetnici sodobnega slovenskega pisatelja, doma iz Gornjega Vrema pri Divači.

NAMIZNI TENIS

Minuli ponedeljek je bil v semedelski dvorani turnir v namiznem tenisu, ki se ga je udeležilo 20 igralcev. Za turnir je bilo veliko zanimanje, kar dokazuje, da je igra z belo žogico postala zelo priljubljena športna panoga.

Pri posameznikih je bil prvi Stropnik, ki je v finalu s 3:1 premagal Zelezingerja, Tretje mesto pa je zasedel Jež, ki je v polfinalu premagal Hiršmana-mlajšega. V igri dvojic sta bila prva Stropnik-Cetin, ki sta v finalu z lahkoto odpravila par Kovrečič-Hiršman II.

Upravni odbor SGP »GRADNJE« POSTOJNA razpisuje naslednja delovna mesta za:

FINANČNEGA KNJIGOVODJO

Pogoji: srednja ali nižja strokovna izobrazba s 5-letno prakso v stroki. Osební dohodki po dogovoru. Garsonjera na razpolago 1. 1961.

ADMINISTRATORKO

Pogoji: nižja strokovna izobrazba, lahko začetnica. Osební dohodki po dogovoru.
Nastop službe za obe mesti takoj. Ponudbe pošljite upravi podjetja do 18. februarja 1961.

RAZPIS

Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih organizacij pri Občinskem ljudskem odboru Koper

razpisuje

MESTO DIREKTORJA

KINEMATOGRAFSKEGA PODJETJA »GLOBUS« KOPER

Kandidat mora imeti srednjestrokovno izobrazbo s petletno prakso na vodilnih delovnih mestih.

Prednost imajo kandidati tovrstne dejavnosti oziroma kulturno-prosvetne stroke.

Pravilno kolkovane prošnje z življenjepisom in navedbo dosedanjih zaposlitev dostavite v 15 dneh od dneva objave razpisa Občinskemu ljudskemu odboru Koper.

V 53. LETU ŽIVLJENJA JE 27. JANUARJA NENADOMA UMRL KAPITAN
DOLGE PLOVBE

ANTE PEZELJ

STROKOVNI SVETNIK IN PREDSTAVNIK PODJETJA SPLOŠNA PLOVBA
V NEW YORKU

ODLIČNEGA SODELAVCA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

TRUPLO BO IZ NEW YORKA PREPELJANO V KOSTRENO

DAN POGREBA BO OBJAVLJEN NAKNADNO

KOLEKTIV PODJETJA SPLOŠNA PLOVBA, PIRAN

JUGOSLOVANSKA INVESTICIJSKA BANKA, centrala
za LRS Ljubljana, razpisuje delovna mesta za:

1. ŠEFA SLUŽBE KREDITIRANJA
2. REFERENTA V SLUŽBI SPLOŠNIH POSLOV
3. PRIPRAVNIKA ZA BANČNEGA USLUŽBENCA III. VRSTE

Pogoji: pod 1. višješolska izobrazba (ekonomska, pravna), pod 2. in 3. popolna srednja šola (ekonomska, gimnazija)
Prijave pošljite podružnici v Kopru v 15 dneh po objavi

ISTRSKA ZIMSKA LIGA

Šivankino uho za Tabor in Tomos

V povratnih srečanjih prvega kola istrske zimske nogometne lige so dosegli naslednje izide: Buje—Tomos 3:1, Pazin—Tabor 3:0, Sidro—Raša 0:7 in Izola—Savudrija 8:0.

Najbolj razburljiva je bila vsekakor tekma v Pazinu. V regularnem času so domačini dosegli zmago 3:0, kar pomeni, da so iznačili razliko v golih. Sodnik je odločil, da morata moštvi odigrati še dva podaljška. A moštvi je težak teren tako utrudil, da tudi podaljška nista prinesla odločitve. Končno so odločile 11-metrotke. Od petih strelav so zadeli gostje štirikrat mrežo, domačini pa le trikrat. Čeprav so prišli Sežančani skozi šivankino uho do drugega kola, pa ne bi mogli reči, da njihova zmaga ni bila zaslužena. V povratnem srečanju niso imeli tako podrejene vloge na igrišču, kot bi sklepali po rezultatu, spremljala pa jih je precejšnja smola pri streljanju na vrata.

Tudi Kopru se ni godilo dosti bolje na igrišču v Bujah. Prvi polčas je potekel sicer v enakovredni igri in se je zaključil 1:1. Potem pa se je začel močan pritisk domačinov, ki so hoteli na vsak način izenačiti rezultat pre-

tekle nedelje. Ko so videli, da zlepa ne bo šlo, so se začeli posluževati grobe igre. Toda čeprav so imeli Koprčani dva poškodovana igralca (vratarja Krašno in napadalca Kavaliča), so vzdržali hud pritisk in ohranili prednost enega gola. Junak tekme je bil prav tako kot prejšnjo nedeljo mladi Tomosov krilec Uljčnik. Tudi tokrat je 90 minut neumorno tekal za žogo in požrtvovalno posredoval v najbolj kritičnih situacijah.

Tekma v Piranu je bila repri-za dogodkov v Labinu. Domačini se niso mogli uspešno boriti proti tehnično in kondicijsko nadmočnemu nasprotniku. Raši se pozna sistematični trening pod vodstvom izkušenega trenerja in že danes lahko napišemo, da ji bo težko kdo kos.

Izola se je temeljito revanžirala za poraz pred tednom dni. Napadalcem so z lahkoto preigravali šibko krilsko vrsto gostov in neprestano ustvarjali nevarne situacije pred savudrijskim golom. Če ne bi nekoliko šepala leva stran napada, v kateri se Čendak kot izrazit krilec nikakor ni znašel, bi gostje odšli domov najbrž z dvoštevilčnim rezultatom. Toda kljub vsemu je treba pohvaliti borbene in požrtvovalne goste, ki

so se pri stanju 8:0 prav tako zavzeto borili kot pri stanju 0:0. Na visok poraz pa je delno vplival tudi povsem neizkušen vratar, ki je med drugim zakrivil kar dva indirektna udarca zaradi prepoznega degažiranja žoge. Tako sta po nepotrebnem padla dva zadetka.

V drugo kolo so se torej uvrstili Tomos, Raša, Tabor in Izola. Prihodnjo nedeljo bosta na sporedu srečanja Tomos—Izola ter Tabor—Raša. V ospredju zanimanja bo seveda srečanje Tomos-Izola, v katerem dajemo obema ekipama glede na trenutno formo enake možnosti.

Pred približno 1200 gledalci je minulo nedeljo premagala nogometna enajstorica Izole na domačem igrišču moštvo iz Savudrije z 8:0 (4:0). Na sliki: Kovačič in Milosavljević pred »svetiščem« Savudrije

Vedno večje zanimanje za vozniške tečaje

Leto 1960 pomeni za koprsko AMD razdobje najlepših uspehov. Te ugotovitve ni pripisati zgolj povečanemu zanimanju državljanov za vozniške tečaje, ampak tudi skrbi društva za svoj strokovni kader in ne nazadnje boljše, oz. sodobnejše tehnične opreme. Društvo je tudi dopolnilo svoj avtomobilski park ter razpolaga sedaj s sedmimi avtomobili in dvema motorjema.

Sicer pa pogledimo v vpisno knjigo kandidatov za voznike amaterje, ki so opravili v preteklem razdobju v šoli AMD tečaje in izpite. Civilnih kandidatov za vozniški izpit je bilo kar 162 ter je dokaj zahtevno preizkušnjo prestalo 142 oseb, medtem ko so udeleženci tečajev iz vrst obveznikov predvojaške vzgoje dosegli presenetljiv uspeh: vseh 137 kandidatov je opravilo izpit za voznike amaterje s prav dobro srednjo oceno. Razen tega je imelo koprsko AMD posebne tečaje za oficirje JLA. Ta tečaj je obiskovalo 16 kandidatov.

Cedalje večje zanimanje za vozniške tečaje pojasnjujejo na vodstvu AMD Koper z ugotovitvijo, da se vedno več voznikov zaveda pomembnosti solidnega znanja, ki ga lahko osvojijo edino na teh strokovno dobro vodenih tečajih. Kljub odločitvi za

skrajšanje tečaja za voznike amaterje od 90 na 45 dni, ugotavljajo pri AMD pozitivne rezultate tega ukrepa. Nemalo zaslug za tako dobro vozniško vzgojo je nedvomno pripisati odličnemu predavateljskemu kadru AMD Koper.

Zanimiv je tudi pojav, da je med kandidati za tečaje AMD čedalje večje število žensk, ki bojda v večini primerov bolje uspevajo kot njihovi moški vrstniki. Razen tega prevladuje na tečajih mladina, čeprav ima

le 10% kandidatov lastna motorna vozila.

V nemalo pomoč je AMD Koper novi poligon, ki so ga uredili člani društva s prostovoljnimi delom. Za bodoče pa si precej obetajo od nadaljnega dopolnjevanja tehnične opreme in učnih rekvizitov, slej ko prej pa bo društvu povzročalo precej težav pomanjkanje učilnic. Temu vprisanju bodo na bližnjem občnem zboru, ki bo 12. februarja v Kopru, gotovo posvetili posebno točko dnevnega reda. (bb)

Kratke iz športa in telesne vzgoje

Včeraj je bil v Kopru uspešno zaključen tečaj prednjakov II. in III. razreda TVD Partizan, ki ga je obiskovalo skupno več kot 40 mladincev in mladink, starih do 16 let. Posebna komisija je minulo sredo ocenjevala udeležence tega tečaja in ugotovila, da je tečaj nad vse dobro uspel, kar je posebno važno prav v letošnjem jubilejnim letu, ko bo okrajni festival telesne kulture ter je bilo doslej kadrovsko vprašanje v občinskih TVD »Partizan« osrednji problem. Menijo, da bodo s podobnimi tečaji lahko že v doglednem času skoraj v celoti odpravili problem kadrovanja v občinskih središčih.

Okrajna zveza za telesno vzgojo se skrbno pripravlja na izvedbo celotnega popisa uprav družtev in TVD »Partizan« — tako glede ugotovitve točnega stanja strokovnih kadrov in članstva v

našem okraju. Popis bo v celoti izveden meseca februarja ter bo v bodoče občutno pripomogel k nadaljnjemu razvoju telesne kulture, saj je bila dosedanja evidenca glede stanja na terenu zelo pomanjkljiva. Posebne skrbi bo pri tem popisu deležna delavska in kmečka mladina.

Tečaj Gorske straže na Slavniku

V dneh od 21. do 24. januarja je bil v planinski postojanki na Slavniku tečaj za vodje Gorske straže, ki ga je organizirala postaja Gorske straže v Divači. Velja omeniti, da je bil to prvi tovrstni tečaj na Primorskem in se ga je udeležilo kar 23 tabornikov s colotnega okrajnega področja. Tečaj je bil tudi zelo kvaliteten, saj so bili med predavatelji celo izkušeni gorski stražarji iz Zveze tabornikov Slovenije v

Ljubljani. Razen teoretičnega dela tečaja so spoznavali udeleženci tudi praktične veščine v naravi. Zlasti je bilo zanimivo reševanje ponesrečenca ponoči v gorah in uporabljanje znamenja v sili. Zadnji dan tečaja je bil namenjen izpitom. Organizator je sklenil, da bo organiziral taborjenje v poletnih mesecih v Dolini triglavskih jezer, kjer se bodo tečajniki lahko posvetili zahtevnejšim gorskim akcijam.

Zakaj tako?

Okrajni odbor Ljudske tehnike, komisija za tehnično vzgojo mladine v Kopru, je povabil na 5-dnevni seminar dvanajst izrednih slušateljev Višje pedagoške šole v Ljubljani za predmete tehnične vzgoje v osnovnih šolah. Tečaj oziroma seminar bi se moral začeti 31. januarja, vendar se je tega dne odzvala komaj tretjina vabljenih in je seminar seveda odpadel. Odnos izrednih slušateljev VPS je tembolj nerazumljiv, ker je slednjemu izmed njih znana izredna skrb OOLT za njihovo strokovno izobraževanje.

Z jadralskim letalom pod oblake

Pred dnevi, ko smo se ponovno zbrali v našem klubskem prostoru postojnskega Aero-kluba, ki nam v zimskih mesecih nudi prijetno zatočišče pred kraško burjo, smo obujali spomine na naša doživljanja v minulemu letu. Eden izmed jadralscev je med drugim pripovedoval o svojem letu in dejal:

»V septembru smo se kot že večkrat dotlej zbrali na letališču.

Naša naloga je bila — polet z jadralskim letalom.

Nebo je bilo prepleteno z oblaki in imel sem občutek, da ga je zagnila gosta preproga. Le tu in tam so bili presledki, skozi katere so sončni žarki obsijali koščke njiv in travnikov.

Vendar je kazalo na dober vzlet. Zato smo k motornemu letalu PO-2 priključili jadralsko letalo Vaja.

Preden sem sedel v kabino jadralskega letala, sem skrbno pregledal njegova krila, rep, zavore, komandne in druge naprave in si pritrtil padalo. V nekaj minutah sem bil pripravljen na vzlet. — Zamah z zastavico! — Rahel sunek in že sem drsel z Vajo. ki je bila pripeta na motorno letalo po vzletni stezi. Kaj kmalu sem se odlepil od zemlje. Tresljajev nisem več čutil in mirno sem se pozibaval ter dvigal vedno više in više.

Ko sem bil okrog 450 metrov nad letališčem, sem odklopil vlečno vrvo. Zavil sem v desni zavoj.

Naglo sem se začel dvigati proti oblakom in ker sem kmalu pridobil na višini, nisem jadralski v stalnih zavojih, pač pa v ravni črti. Pod menoj je bila Postojna, majhna, čisto majhna. Videl sem Pivko in travnike ter polja ob

njej, nato jezerca in letališče in zdelo se mi je, kot da so to igračke. Tak vtis namreč napravi pogled iz ptičje perspektive na znane kraje, po katerih moraš od enega konca do drugega prepešati tudi dve uri.

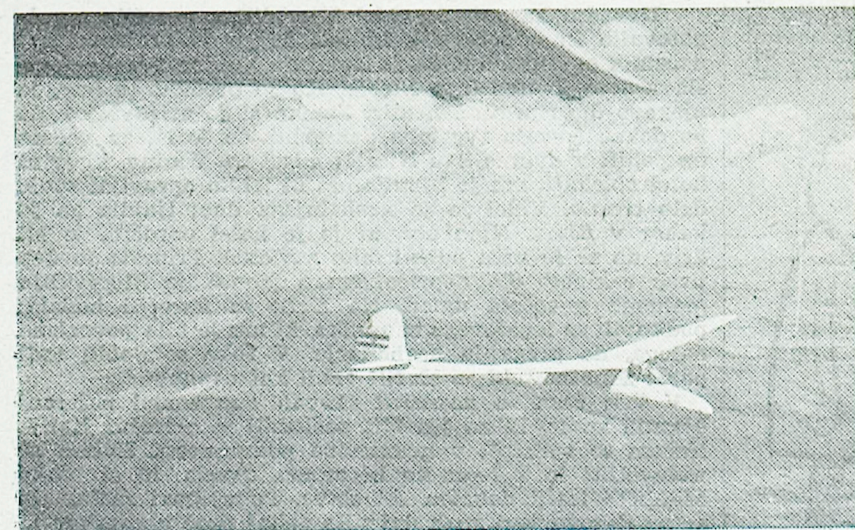
Zajadralski sem v smeri Triglava. Srečen in spročen sem naravnal komande in zavijal zdej na levo, zdej na desno. Zajezel sem si, da bi bil čim dalj pod oblaki, od koder bi lahko nemoteno zrl na zemljo, ki se iz višine gledana pokaže veliko bolj zanimiva, saj je izpod oblakov razgledni horizont večji, zanimivejši.

Toda na letališču so nestrpno čakali tovariši-jadralski, da bi tudi oni zajadralski pod sinje nebo.

Še nekaj zavojev in usmeril sem letalo proti letališču. Le kratak pogled na znak, ki mu pravimo »klobasa«, da bi vedel, s katere strani piha veter, in kje se moram spustiti, in že sem zavil v zadnji zavoj pred pristankom. Odprl sem zavore, rahel sunek in — spet sem bil na zemlji.

Tako je pripovedoval eden izmed postojnskih jadralscev o svojem jadralskem letu in tudi jaz sem si zaželel, da bi užival lepote in užitke tega športa, da bi jadralski doživljal nekaj, kar si »zemljani« težko predstavljamo.

Ivan Logar

Visokosposobno jadralsko letalo »Vaja« v elegantnem letu nad zelenimi gozdovi na Postojnskem, kjer je ponos tamkajšnjih članov Aero-kluba

Zaključen tečaj prednjakov v Kopru

Sredi tedna se je zaključil v Kopru tečaj za prednjake tretjega in drugega razreda. Tečaj so organizirali na pobudo okrajne zveze za telesno vzgojo (odbora

za Partizan). Udeležilo se ga je 40 mladih ljudi iz številnih društev Partizan. Najštevilneje je bil zastopan obalni pas (Koper, Piran, Izola, Dekani, Šmarje, Miljski hribi).

Po izjavi predavateljev so pokazali vsi tečajniki velik interes tako za praktično kakor tudi za teoretično stran pouka. Partizanska društva si bodo z novimi kadri vsekakor zelo opomogla. Zlasti zdaj, ko se bodo začele intenzivne priprave za junijski okrajni festival telesne kulture.

Kljub porazu uspeh

Minulo nedeljo je bil v Ljubljani povratni dvoboj med strelskima družinama »Diopter« iz Ljubljane in Postojno. V ekipnem plasmanu so Ljubljancani premagali goste z 21 krogi razlike in zbrali 1763 krogov.

Med posamezniki pa je bil prvi Andrej Mikoletič (Postojna) s 366 krogi, drugi je bil Jože Vrbinc (Diopter) s 365 krogi in tretji inženir Amer Krivec (Postojna) s 364 krogi.

Ta častni poraz Postojnčanov je tem bolj omembe vreden, saj so v prvem srečanju na domačem strelišču izgubili kar s 87 krogi razlike.

Mladi smučarji na Nanosu

V preteklem tednu je imela koča postojnskega Planinskega društva na Nanosu živahen in številen obisk otrok, ki so se v dneh zimskih šolskih počitnic podali na smučanje.

Na Nanosu so se najprej mudili nekaj dni gojenci Deškega vzgajališča iz Planine pri Rakeku, v ponedeljek pa se jim je pridružilo še nekaj planincev ter več deset otrok iz Postojne, ki jih je matično planinsko društvo povabilo na tradicionalni enotedenski smučarski tečaj pod vodstvom Klavdija Kledeta.

Računajo, da je Koča »Janka Premrla-Vojka« na Nanosu zabeležila v preteklem tednu nad 200 nočitev. (ma)

POSTOJNSKI PLANINCI NA NANOSU

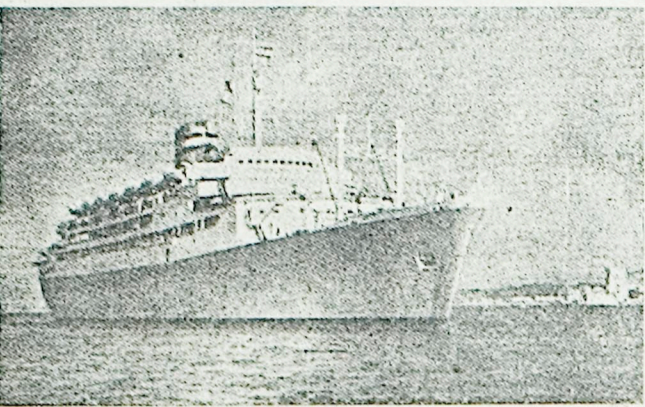
Tudi letos je Planinsko društvo Postojna priredilo med zimskimi šolskimi počitnicami pri Vojkovi koči na Nanosu smučarski tečaj. Udeležuje se ga 60 mladih tečajnikov, med katerimi je tudi nekaj začetnikov.

Osemdnevni tečaj vodi smučarski učitelj Klavdij Kleda ob sodelovanju Antona Slatinška. Že v prvih dneh je bilo opaziti, da je med tečajniki več nadarjenih smučarjev, ki bodo še letos nastopili kot resni kandidati za prva mesta na raznih tekmovanjih.

Predvidoma bo v nedeljo Planinsko društvo priredilo na Nanosu kvalifikacijsko društveno tekmovanje v tekih in v alpski kombinaciji. To bo predtekmovanje za okrajno smučarsko orvenstvo, ki bo ta mesec na Planinski gori pri Planini. I. L.

BERITE IN SIRITE svoje glasilo

»SLOVENSKI JADRAN«

Portugalska čezoceanska potniška ladja »Santa Maria« je te dni v središču pozornosti vsega sveta. Polastili so se je namreč uporniki proti fašističnemu režimu dr. Salazarja, sedanjega portugalskega diktatorja. Uporniki vodi kapitan Henrique De Malta Galvao. Ko to pišemo, se hrabra posadka uporniške ladje pripravljala na izkrcanje v Braziliji, kjer je pravkar prevzel oblast novi predsednik Janio Quadros, ki je obljubil vsem upornikom politični azil in da ladje ne bo zaplenil, čeprav jo je skušal bivši predsednik Kubiček zajeti in jo je obljubil vrniti Portugalcem. V Braziliji živi tudi voditelj portugalske protifašistične opozicije, general Umberto Degado, bivši predsedniški kandidat. Njegovo vodstvo priznava tudi uporniki s »Santa Marie« z Galvaom na čelu. Hrabro dejanje demokratičnih Portugalcev je vzbudilo veliko zaprepačenje na Portugalskem in tudi v Španiji ter je tudi Franco po sporazumu s Salazarjem poslal za uporniško ladjo svojo največjo vojno ladjo. Ves svet pa s simpatijami spremlja dogodka okrog ugrabitve ladje in so zlasti na Angliškem močno godrnjali proti vladi, ki je v prvem trenutku prav tako poslala na zasledovanje upornikov nekaj svojih pomorskih enot.

3. februar 1961 • ZADNJA STRAN • LETO X. — ST. 6

Ogromen porast velikih mest

Prečesic se dogaja, da ohranijo ljudje pojme o številu prebivalstva držav in mest iz časov šolanja še dolga poznejša leta. Zaradi tega bi težko našli koga, ki bi nam znal povedati, kakšen je vrst-

ni red sedanjih največjih mest na svetu in koliko ima posamezno prebivalcev. Zato bo gotovo nad vse poučno in za marsikoga tudi presenetljivo izvedeti podatke, katere je nedavno objavilo angleško strokovno glasilo »The Geographical News«.

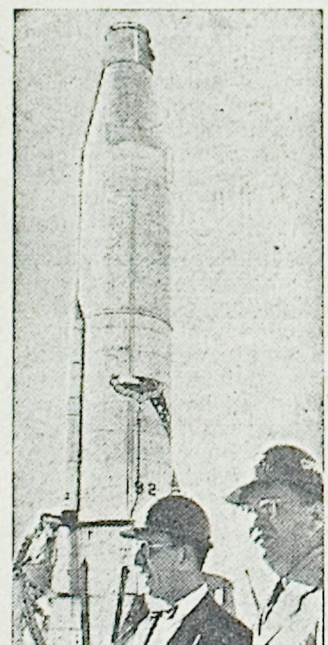
Po teh točno preverjenih podatkih je še vedno največje mesto na svetu New York, ki šteje skupaj z vsemi predmestji nič manj kot 14.300.000 prebivalcev, torej le dobre 4 milijone manj kot vsa Jugoslavija. Drugo mesto po velikosti pa ni več London, kot bi verjetno vsi vprašani odgovorili, marveč japonska prestolnica Tokio. Po najnovejšem štetju šteje 11.300.000 glav. London je z 10.500.000 ljudmi tretji velikan. Slede pa mu: Moskva s 7.300.000, Pariz s 6.700.000, japonska Osaka s 6.400.000, kitajski Sangaj s 6.200.000, ameriški Chicag s 6.100.000, argentinski Buenos Aires s 5.800.000 in Kalkuta s 5.700.000 prebivalci. Ostala vlemesta so pod 5 milijoni.

Mest z nad 100.000 prebivalci je na vsem svetu 1.046, in sicer 341 v Aziji brez Sovjetske zveze, 130 v azijskem in evropskem delu Sovjetske zveze, 278 v ostali Evropi, 48 v Afriki in 11 v Avstraliji in Novi Zelandiji. V Jugoslaviji je 10 mest z nad 100.000 prebivalci, ali takih, ki jih bodo v kratkem toliko dosegla, če jih trenutno morda še niso. Dve od teh sta v Sloveniji, Ljubljana z okolico in Maribor z blizu 90.000 prebivalci.

KAKO VSTATI?

Ena največjih težav in neprijetnosti, ki jih imamo ljudje že na vse zgodaj, je prav gotovo vprašanje, kako naj pravočasno vstanemo. Znanstveniki se trudijo razvozlati uganko, zakaj neki hoče vsakdo poletati v postelji vsaj še deset minut. Napravili so več poskusov in ugotovili, da je po spanju najdlje omamljen prav tisti del zavesti, ki nadzoruje voljo. In vstajanje je prav gotovo stvar volje — o tem smo si bržkone vsi na jasnem.

Nekateri ljudje počenja najboljši nevsakdanje stvari, da bi mogli zjutraj pravočasno vstati. Nek Scot si na primer vsak večer nad svojim vzglavjem naravnata tri budilke in kljub temu jih zjutraj večkrat presliši. Vse bolj okrutna pa je bil do samega sebe neki elektroinženir, ki je izumil zase najbolj nenavaden alarmni sistem. Okoli svoje postelje je montiral šest zvoncev, če ves njihov hrup ne zadostuje, se sproži naprava, ki potegne s postelje odedo in blazino in začne stresati še posteljo. Včasih pa tudi to ne zaleže, zato je naprava narejena tako, da ga naposled menič nič tebi nič tresči na tla.

Slika kaže ameriško vesmirsko ladjo, pripravljeno za odhod proti zvezdam. Toda preden so raketo Atlas, ki tehta več kakor 125.000 kg in stane nekaj milijonov dolarjev, izstrelili, so jo še preizkusili z radioaktivnimi izotopi. Kljub taki skrbi pa raketa ni poletela proti Mesecu, ampak je kaj klavarno končala na dnu velike luže

Muham bo odklenkalo

Ni je bolj nadležne živali, kakor so muhe. Zdaj jim bo odklenkalo. V Ameriki so delali dve leti vsemogoče poskuse in nazadnje so le uspeli. Toda na kakšen način? Klju se vendar zbiha s klinom! Zato so napravili pravcato tovarno za vzrejanje muh. Vsak teden jih vzredijo okrog 50 milijonov, ki jih nato obseva s kobaltno bombo. Posledice obsevanja so za muhe usodne, saj postanejo samci pri tem neplodni.

Po laboratorijskih poskusih so stopili znanstveniki na »spodrsjliva tla prakse«. Obsevane muhe so natovorili na letala in jih odmetavali na področja Srednjega vzhoda

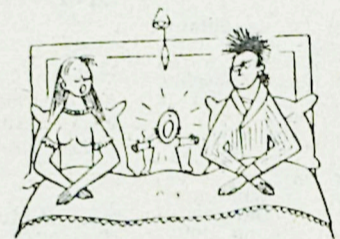
VLOM

Veter je žvižgal okoli vogalov, nebo je bilo pokrito s temnimi oblaki. Zena ni mogla spati in se je prevračala po postelji. Nenadoma je blisk razsvetil nebo in ženi se je zazdelo, da je skozi okno opazila vlomilca.

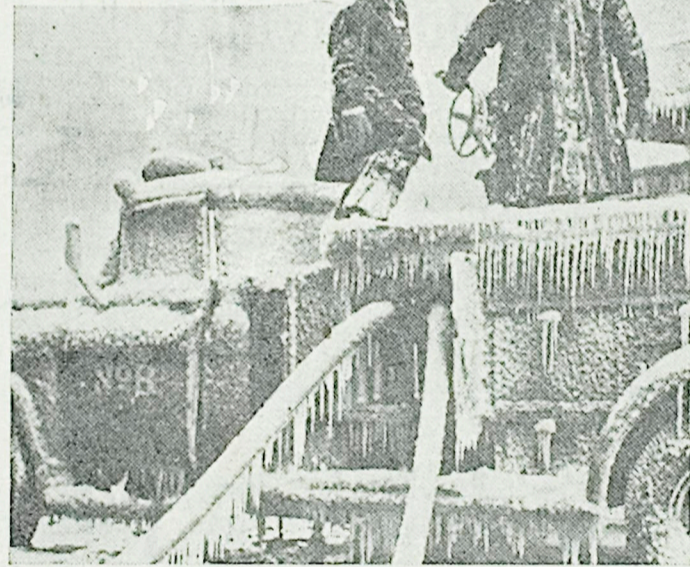
»Albert,« je prestrašeno vrisnila, »pred oknom je vlomilec.«

Mož se je prebudil, se leno obrnil in s krmežljavimi očmi opazoval, kako poskuša vlomilec s svojim orodjem odpreti okno.

»Pst,« je opomnil srojo ženo. »Ne preplaši ga! Morda ga bo le odprl. Veš, to je tisto okno, ki ga nismo mogli odpreti, odkar smo ga prebarvali.«

— Pa si vedno trdil, da ti kričaji ugajajo!

Kljub temu, da so gasilci na gornji sliki prav blizu ognja, ki ga gasijo, pa vendarle objema njihovo vozilo z brizgalno ledeno oklep. To je bilo te dni v Saint Paulu v državi Minnesota v ZDA, kjer je nastal požar v nekem hotelu. Pri sedemnajstih stopinjah Celzija pod ničlo so vodne kapljice gasilce, vozilo in vse, kar so pokrivale, takoj oklepale v ledeno skorjo.

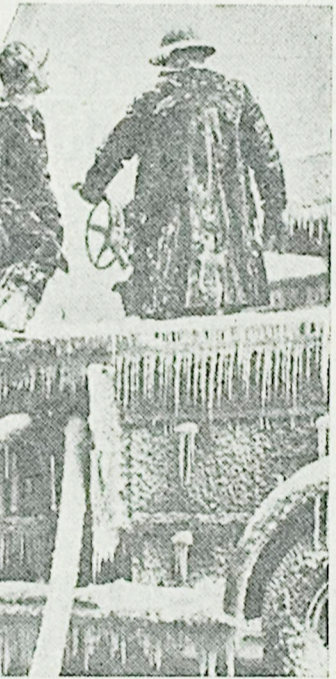

Domiselni angleški modistki je prišla na um kaj nenavadna in praktična ideja. Napravila je klobuk za kopalke, ki je pravzaprav tudi torbica, saj ima klobuk posebne »predalčke«, kamor je moč spraviti sončna očala, glavnik, črtalo za ustnice in kremno za sončenje. Do poletja je še precej dolgo in če zamislil ne bo pozabljena, bo takšen klobuček skoraj gotovo zamenjal mehlske slamnike

ZDA, kjer je ta zalega najbolj tečna. Sprva se uspeh ni hotel nikjer pokazati, kmalu nato pa so začele muhe zaradi sterilizacije samev izumirati. Čez leto dni so se ljudje in živali na tem velikanskem področju, ki meri približno 180.000 kvadratnih kilometrov, oddahnili. Muhe so izgubile. Znanstveniki so ugotovili, da je borba proti muham uspešna le tečaj, če je število steriliziranih muh večje od števila normalnih muh. Naposled se lahko še zgodi, da bodo postale muhe — sterilizirane seveda — zelo iskano izvozno blago.

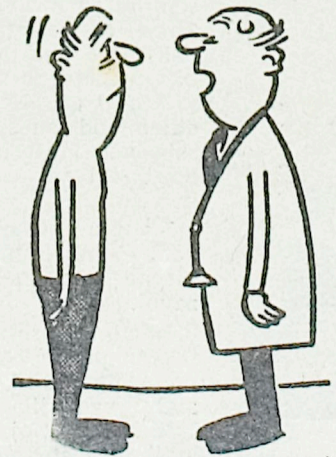
Zena na desni je Ann Perigo iz Egertona v Kentški grofiji v Angliji. Ker je dvakrat splavila že v visoki nosečnosti, je v silni želji po otroku ugrabila med daljšo možovo odsotnostjo v inozemstvu tuje dete in mu ga po vrnitvi pokazala kot svojega otroka. Seveda je zadeva prišla na dan, vendar pa uboga ženo bolj pomilujejo kot obsojajo in nanjo ni jezna niti mati ugrabljenega otroka in sta obe družini postali najboljši prijatelji. Se sodniki so le zaradi zakona obsodili Perigo vo le na simbolično kazen

Kljub temu, da so gasilci na gornji sliki prav blizu ognja, ki ga gasijo, pa vendarle objema njihovo vozilo z brizgalno ledeno oklep. To je bilo te dni v Saint Paulu v državi Minnesota v ZDA, kjer je nastal požar v nekem hotelu. Pri sedemnajstih stopinjah Celzija pod ničlo so vodne kapljice gasilce, vozilo in vse, kar so pokrivale, takoj oklepale v ledeno skorjo.

UŠI IN ZLATENICA

Avstralski domačini zdravijo zlatenico na sila preprost, učinkovit in za naše civilizirane pojme kar se da neokusen način. Kadar zbolijo, si oberejo uši in jim odgrizejo glave. Na to je postal pozoren neki nizozemski zdravnik. Nekemu bolniku, ki je zbolel za nalezljivo zlatenico, je serviral uši v nekakšni omaki. Vsi znaki boleznii so izginili v štirih dneh.

— Seveda lahko ozdravite, če boste le dovolj dolgo živeli!

STENDHAL:

VANINA VANINI

Vanina je odrevenela. To, da je odbil njeno roko, je presenetilo njen ponos, vendar se mu je kmalu vrgla v naročje.

»Nikdar nisi bil tako ljubeč,« je vzkljknila, »da, moj mali vaški ranocelnik, za vedno sem tvoja. Ti si velik človek, tako velik, kakor so bili naši stari Rimljani.«

Vse njene predstave o bodočnosti, vsi žalostni pomisleki zdravega razuma so izginili; to je bil trenutek najpopolnejše ljubezni. Ko je lahko spet govorila razsodno, je rekla:

»V Romagno bom prišla kmalu za teboj. Šla bom k zdravniku in mu rekla, naj mi predpiše kopeli v Poretii. Nastanila se bom v dvorcu, ki ga imamo v San Nicolaju, blizu Forlija...«

»Tu bom preživel s teboj svoje življenje!« je vzkljknil Missirilli.

»Čutim, da se ne morem pred ničimer več ustavljati,« je dejala Vanina z vzdihom. »Zaradi tebe bom propadla, pa nič zato. Ali boš lahko ljubil dekle, ki je brez časti?«

»Mar nisi moja žena?« ji je rekel Missirilli, »in to žena, ki jo bom vedno oboževal? Znal te bom ljubiti in štiti.«

Vanina je morala oditi na neko družabno prireditivo. Brž ko je odšla, se je Missirilliju zazdelo, da je to barsko.

»Kaj je domovina?« je rekel samemu sebi. »To ni bitje, ki bi mu morali biti hvaležni zaradi neke dobrote in ki bi bilo nesrečno in bi nas preklinjalo, ko bi tega ne storili. Domovina in svoboda sta kakor moj površnik. To je stvar, ki mi je koristna, ki jo moram kupiti, če je nisem podedoval od svojega očeta; naposled pa ljubim tudi svobodo, zakaj te dve stvari sta koristni in potrebni. Če so nekoristne, kakor površnik v mesecu juliju, zakaj bi ju potem kupovali za tako visoko vsoto? Vanina je tako lepa! Tako nenavadne nрави! Drugi bodo napravili vse, da bi ji ugajali; pozabila bo name. Kje je ženska, ki je imela le enega samega ljubimca? Ti rimski knezi, ki jih preziram iz dna duše, imajo toliko prednosti, ki jih pri sebi pogrešam! Oni morajo biti zares vredni ljubezni! Ah, če odpotujem, me bo prav gotovo pozabila in jaz bom izgubil za vselej.«

Sredi noči ga je Vanina obiskala in on ji je povedal, v kakšne dvome in v kakšno negotovost je zapadel in kako je iz svoje ljubezni do nje jel razmišljati o smislu besede: domovina. Vanina je bila srečna in presrečna.

»Če bi moral izbirati med menoj in med domovino,« si je mislila, »bi se prav gotovo odločil za mene.«

Na sosednji cerkvi so odbili trije zaporedni udarci. Napočil je trenutek, da se poslovita. Pietro se je iztrgal iz njenega objema. Že je šel s previdnimi koraki po ozkem stopnišču, ko mu je Vanina, zadržavajuč solze, z nasmeškom rekla:

»Ko bi te negovala kakšna revna kmetica, ji mar ne bi na kakšen način izkazal svoje hvaležnosti? Ji mar ne bi plačal? Bodočnost je negotova, potoval boš med samimi sovražniki: pokloni mi v znak hvaležnosti tri dni, kakor da sem uboga žena, da bi se odkupil za moje negovanje.«

Missirilli je ostal. Naposled pa je le zapustil Rim. Prišel je domov, kjer so se ga vsi na moč vzradostili; vsi so ga imeli že za pokojnika. Njegovi prijatelji so ga hoteli pozdraviti tako, da bi v znak njegove dobrodošlice ubili enega ali dva karabinerja.

»Ne ubijajmo brez potrebe Italijanov, ki znajo streči orožju,« je rekel Missirilli. »Naša domovina ni otok, kakor srečna Anglija, nam manjkajo vojaki, da bi se lahko uprli vmešavanju evropskih kraljev.«

Kmalu zatem je Missirilli v silobranu ubil dva karabinerja s pištolami, ki mu jih je bila dala Vanina. Na njegovo glavo so razpisali nagrado

Vanina se ni pojavila v Romagni; Missirilli je postal vedno bolj prepričan, da ga je pozabila. Njegovo samoljubje je bilo užaljeno in jel je razmišljati o družabnem položaju, ki ga loči od ljubimke. V trenutkih razneženosti in žalosti za minilo srečo, mu je prihajalo na misel, da bi se vrnil v Rim in videl, kaj dela Vanina. Ta misel ga je nekega večera vsega obsedla, da je skoraj pozabil na svojo dolžnost, ko je zvonec s cerkve na griču čudno zazvonil, kot da bi bil zvonar raztresen. To je bil znak za sestanek karbonarjev. Iste noči so se vsi zbrali zraven neke jame globoko v gozdu. Missirilli, ki je prišel ves žalosten in razdvojen, je zvedel, da so ujeli načelnika »vente«, in da bodo njega, ki mu je komaj dvajset let, imenovali za načelnika organizacije, čeravno je bilo v njej precej moč, ki so imeli že čez petdeset let in so sodelovali pri uporih Muratove ekspedicije leta 1815. Brž ko je bil spet sam, je sklenil, da ne bo več mislil na mlado Rimljanko, ki ga je bržkone že pozabila, in da bo vse svoje misli in želje posvetil dolžnosti, da »osvobodi Italijo barbarov« (Liberar l'Italia dè barbari, je rekel leta 1350 Petrarca, njegove besede so nato ponavljali Julij II., Macehiavelli, grof Alfieri).

Dva dni kasneje je videl Missirilli v poročilu o pripotovalih in odpotovalih ljudeh, ki ga je prejemal kot načelnik organizacije, da je kneginja Vanina pravkar prišla v svoj dvorec San Nicolo. Ko je prečital to ime, je njegovo dušo prevzel nemir. Zaman si je prigovarjal, da bo dokazal svojo zvestobo domovini, če se istega večera ne pohiti v dvorec San Nicolo; misel na Vanino, ki je ni hotel obiskati, mu je branila, da bi lahko opravljal svoje delo trezno. Videl jo je naslednjega dne; ljubila ga je kakor v Rimu. Njen oče, ki jo je hotel poročiti, je bil kriv, da se je njen odhod tako zavlekel. Prinesla je dva tisoč cekinov. Ta nepričakovana pomoč je Missirilliju mahoma povečala ugled. Na Krfu so naročili bodala; podkupili so legatovega zaupnika, ki mu je bila poverjena naloga, da preganja karbonarje. V roke so dobili tudi popis župnikov, ki so služili vladi kot ovaduhii.

V tem času so naposled skovali eno izmed najmanj blaznih zarot, ki so jih bili poskusili v nesrečni Italiji. Nčnem se spuščati v neumestne podrobnosti. Hočem se zadovoljiti le s tem; ko bi zarota uspela, bi si lahko Missirilli lastil dobršen del slave. Po njegovi zaslugi bi se na dogovorjeni znak dvignilo nekaj tisoč upornikov in z orožjem pričakalo prihoda vodje. Približeval se je odločilni trenutek, ko je — kakor se to običajno dogaja — zarota propadla zaradi aretacij prvakov.